

ISSN 0908-858X
Postbesørget blad

9106 ODC 209
Niels Bomholt Jensen
Langemarken 3
Ulbylle
5762 Vester Skerninge
|

000

Dansk Ornitologisk Forening

Foreningen for fuglebeskyttelse

HAVREVIMPEN DOF- FYN

6. ÅRGANG NR. 3, NOV. 1998

Årsrapport 1997

HAVREVIMPEN

Udgives af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt

ISSN 0908-858X

Oplag: 650

Tryk: Micro-Forma

Redaktion:

Jacob Sterup Andersen - Niels Larsen
Tim Hesselballe Hansen - Michael Mosebo Jensen

Kontaktadresse, redaktionen:

Niels Larsen, Fengersvej 34 st.tv. 5230 Odense M, tlf. 66 14 49 86

Fra felten:

Tim Hansen, Isgaardsvej 36 st.th. 5000 Odense C, tlf. 65 91 27 36
I felten: 40 92 42 76. Ring straks, hvis du ser noget usædvanligt!

Internet:

Jan Holm Jensen, Ejersmindevej 10, 5250 Odense SV
Tlf. 66 17 13 17, Tlf.svarer 65 25 41 04, Email: janoholm@post6.tele.dk

Kontaktadresse, bestyrelsen:

Flemming Byskov, Sdr. Højrupvejen 128 C, Havndrup, 5750 Ringe, tlf. 65 98 22 18

Medarbejdere ved årsrapporten:

Lommer - Flamingo:	Ole Tønder
Svaner - gæs:	Niels Larsen
Ænder:	Poul V. Rasmussen og Niels Larsen
Rovfugle - Trane:	Niels Larsen
Vadefugle:	Jan Holm Jensen og Martin Søgaard Nielsen
Kjover - spætter:	Jacob Sterup Andersen
Spurvefugle:	Søren Gjaldbæk og Michael Mosebo Jensen
Layout:	Niels Larsen

Copyright: DOF-Fyn. Udgivelsen må kun citeres med tydelig kildeangivelse

Indledning

Dette er den meget forsinkede årsrapport for 1997. Forsinkelsen skyldes primært, at en del af materialet er indtastet i det gamle DOF-base-program, og det har krævet mere arbejde end forventet at få disse data overført til den nye nu landsdækkende DOF-base. Dette nye program er lige på trapperne til at blive tilgængeligt for alle interesserede, så man fremover i langt højere udstrækning end tidligere selv kan indtaste egne data. Vi regner derfor med, at årsrapporterne fremover vil kunne udkomme i løbet af det efterfølgende forår, ligesom årsrapporten for 1996.

Fuglemæssigt blev 1997 et usædvanligt år. Foråret vil blive husket for flere bemærkelsesværdige forekomster: Først og fremmest Ørkenstenpikkeren på stranden ved Nordenhuse, som blev et stort tilløbsstykke med op til 300 ornitologer fra hele landet. Den kortvarige, men intense invasion af Hvidvinget Terne og ikke mindst den højtsyngende Drosselrørsanger i Gulstav Mose.

Fuglestationens virke på Langeland blev både forår og efterår ramt af vejrforhold, som ikke var optimale. Dette medførte, at især rovfugletrækket i foråret på Hov Nordstrand blev en skuffelse med tal langt under niveauet i 1996. Tilsvarende medførte de mange vestenstorme i september, at rovfugletrækket på Sydlangeland svigtede. Til gengæld blev havfugletrækket på Horseklint helt fantastisk med rekordforekomster af kjover.

Artsgennemgang

Rødstrubet og Sortstrubet Lom *Gavia stellata & arctica*

I alt er der meldt 994 smålommer, heraf 528 Sortstrubede, 145 Rødstrubede og 321 ubestemte. Det er lidt færre end sidste års total på 1102.

Igen var Sønderhjørne amtets bedste lokalitet for Sortstrubet Lom, i perioden 16/3-13/5 trak hele 449 fugle SØ (PDP). Bedste dage blev 17/4 201 og 26/4 110.

På Fyns Hoved/Horseklint sås i første halvår 148 ubestemte, 12 Rødstrubede og 11 Sortstrubede trække forbi, sidste halvår gav 54 ubestemte, 14 Rødstrubede og 17 Sortstrubede. Højeste dagstal her blev 31/1 39 ubestemte N + 3 S (THH, NLA, MMJ).

Hov Nordstrand på Nordlangeland havde 12 Rødstrubede, 6 Sortstrubede og 44 ubestemte i foråret (KNF), ingen dage over 5.

Sydlangelands tal siger for efteråret 102 Rødstrubede, 92 ubestemte og 34 Sortstrubede, flest 10/10 24 smålommer (KNF).

Islom *Gavia immer*

1 adult fugl i sommerdragt trak N 19/5 Gulstav Mose (OHG). 3. fund i Fyns Amt.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

De højeste tal fra **Odense Inderfjord/Seden Strand** blev 8/12 114 og 3/1 100 (FET, SG, KDJ). Af andre observationer nævnes tal over 25: 14/12 65 **Arreskov Sø** (HLJ) og 23/12 29 **Skårupøre Sund** (JSA).

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*

De højeste rasttal kunne **Arreskov Sø** fremvise, hvoraf dage med over 199 nævnes: 2/6 200 (SEE), 23/9 235 (EEH), 12/10 231 (EEH) og 26/10 226 (EEH). Max-tal fra andre lokaliteter: 25/9 173 **Egensedybet** (KDJ), 13/10 69 **Brændegård Sø** (EDA) og 15/10 72 **Hvidkilde Sø** (EDA).

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

De største tal er: 9/3 20 rast **Monnet** (NBJ), 8/4 23 rast **Enebærodde** (THH) og 20/4 17 **Tryggelev Nor** (NBJ). Det højeste antal trækkende fugle er 11/10 17 N **Horseklint** (MMJ, EDA, NLA).

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

Ved **Hov Nordstrand** sås i alt 4 i løbet af marts og april: 1/3 1 SV, 24/3 1 NØ og 30/4 2 NØ (KNF). Alle yderligere obs.: 21/1 1 **Højestene Løb** (EEH), 29/7 1 **Bøjden Nor** (NBJ), 3/8 1 **Keldsnor** (FET), 12/10 2 **Arreskov Sø** (RYT), 13/12 1 **Horseklint** (MMJ, NLA), 14/12 2 ud for **Tryggelev Nor** + 1 **Dovns Klint** (EDA) og 26/10 2 i **Arreskov Sø** (JHJ). I alt 15 fugle, hvilket er noget lavere end rekordårene 1994 og 1996 med 24-26.

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

Arreskov Sø husede i perioden 2/4-12/10 mellem 1 og 9 fugle, flest 21/5 9 (EEH). Desuden 1 enkelt i **Brændegård Sø** 17/4 og 22/5 (PDP). Bortset fra de sydfynske søer kun set på Sydlangeland med 1-2 fugle i **Tryggelev Nor** og **Klise Nor** maj og juni. (OHG, JSA, NRA).

Mallemuk *Fulmarus glacialis*

12 Mallemukker i alt er set trække forbi det fynske, hvilket er ny *amtsrekord*. Arten ses sjældent her (1974 1, 1977 1, 1981 2, 1982 1, 1984 1, 1986 2, 1993 1). Vi skal tilbage til 1995, hvor 2 sås **Horseklint**. Også i år var det på **Horseklint** det skete: 10/9 1 N (NLA), 2/10 8 N (MMJ, FLB), 11/10 2 N (MMJ, NLA, EDA), 24/12 1 **Knudshoved** (EDA).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

1 trak N 2/10 **Horseklint** (MMJ, FLB). Sidste gang, arten sås i amtet, var i 1995 med 2 samme sted.

Stormsvale sp. *Hydrobates/Oceanodroma*

1 trak S **Dovns Klint** 22/10 (KNF).

Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa*

1 rastede og trak senere S 11/10 **Dovns Klint** (KNF). Arten ikke set i amtet siden 1990 (Rudkøbing Havn).

Sule *Sula bassana*

I alt 13 Suler set, hvilket er mange. Vi skal tilbage til 1995 for at finde tilsvarende tal (21/10 14 **Horseklint**). Almindeligvis ses kun få eksemplarer i det fynske. Alle observationer nævnes:

4/4 2 ad. N **Horseklint** (MMJ), 6/4 1 ad. N **Horseklint** (MMJ), 11/4 1 3k N **Horseklint** (MMJ), 12/4 1 ad. N **Horseklint** (MMJ), 25/4 1 ad. **SØ Sønderhjørne** (PDP), 10/9 1 2k N **Horseklint** (NLA), 21/9 1 1k S **Horseklint** (THH), 23/9 1 2k V **Flyvesandet** (THH), 2/10 2 (ad. + 2k) N **Horseklint** (FLB, MMJ), 12/10 2 ad. N **Horseklint** (HEL).

Skarv *Phalacrocorax carbo*

Mågeørne står for de højeste tal, f.eks. 30/5 + 9/6 3000 (JEB). **Æbelø Holm** havde 1000 den 10/6 (JEB) og **Brændegård Sø** 5/3 600 (EEH). Af andre lokaliteter med pæne tal kan nævnes 25/9 424 **Egensedybet** (KDJ), 14/10 300 **Drejø** (EEH), 25/8 267 **Nærá Strand** (KDJ) og 15/2 250 **Svendborgsund** (JSA).

Ynglepar: **Mågeørne** 2114 par (JEB), **Brændegård Sø** 3659 par (JEG) og **Roholm** 12 par (KDJ).

Silkehejre *Egretta garzetta*

I perioden 18/6-2/8 1 **Bøjden Nor** (mange observatører). Fra 23/8-11/9 1 **Monnet** (flere observatører). 1/9 1 **Keldsnor** (KNF). Måske samme fugl, der har taget en rundtur i det sydfynske.

Fiskehejre *Ardea cinerea*

23/9 114 **Odense Inderfjord**, 22/9 113 **Vigelsø** (KDJ), 11/12 66 **Kidholm**, **Thurø** (JSA), 5/1 55 **Seden Strand** (THH) og 29/12 55 **Stige Ø** (KP).

Sort Stork *Ciconia nigra*

1 trak NØ 28/7 **Gulstav** (SØB), 12/8 1 ad. S **Nyborg** (FLB), 25/8 1 trak S fra **Tryggelev Nor** (FET), og den blev senere samme dag set raste **Søgård Mose** (KNF, NRA, OHG). Fuglen trak S dagen efter ved **Dovns Klint** (KNF).

Hvid Stork *Ciconia ciconia*

Alle observationer: 1/1 4 rastede **Søgård Mose** (NRA). Dette er sandsynligvis svenske "projektstork", 3/3 1 **Svaninge** (GKN), 30/4 1 set **Drejø** og **Avernakø** (EEH), 15/5 3 **SØ Flødstrup** (MMJ), 19/5 2 R **Gulstav** (THH), 21/5 samme 2 **Magleby** (NRA, KP, NLA).

Skestork *Platalea leucorodia*

2/5 1 Tryggelev Nor (FET), 4/5 1 farvemærket Østerø Sø, Knudshoved (HEL), 5/5 1 Henninge Nor (NRA) og 12/5 1 Siø (NRA). Samme fugl?

(Europæisk Flamingo) *Phoenicopterus ruber roseus*

11/9 1 trak S Hov Nordstrand (JHJ).

Knopsvane *Cygnus olor*

Max.tallene for indrapporterede Knopsvaner er i 1997 ikke helt så høje som tidligere år. Således er 29/8 1895 Odense Inderfjord (KDJ) årets største. Kun denne lokalitet kan præstere tal >1000. De største rasttal fra andre lokaliteter: 11/9 600 Monnet (FLB), 21/10 279 Nærrå Strand (KDJ). Bemærkelsesværdigt er antallet af Knopsvaner i Arreskov Sø. Her lå konstant mere end 100 hele efteråret. Max. 8/11 153 (EEH).

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Fra Hov er der kun 3 forårstræktal: 3/3 12 ad. N, 7/3 6 ad. N og 31/3 5 ad. N (KNF). Årets største forekomst er 22/3 21 Kerteminde Bugt (THH). Der er kun et enkelt efterårstræktal: 18/10 11 SV Dovns Klint (KNF). I Keldsnor rastede færre Pibesvaner end normalt. Max. her 26/10 - 10/11 8 (KNF m.fl.)

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Tåsinge tegner sig for de største rastende flokke i 1997: 16/1 220 Skovballe (PVR), 19/1 462 og 2/2 175 Monnet (EDA), 16/2 161 på marker ved Noret (JSA), 15/3 176 Landet (PVR).

Øvrige større rasteflokke i årets første måneder: 5/1 84 Bøjden Nor (GKN), 7/1 90 Bogensø, Hindsholm (MMJ, SG), 1/2 102 Vestermaden (MMJ), 2/2 145 Otterup (THH), 13/2 202 Nærrå Strand (SG), 16/2 119 Enghaven, Føns (EDA), 27/2 155 Jersore (SG).

Trækket på Hov blev kun på halvdelen af forårstrækket i 1996. I alt 221 nordtrækkende med bedste dage 7/3 46 ad. + 6 2k, 8/3 20 ad. + 8 2k og 31/3 46 (KNF).

Der var intet efterårstræk af betydning og sidst på året var de højeste tal: 4/12 109 Monnet (EDA), 8/12 185 Odense Inderfjord (KDJ), 29/12 160 Gyldensten (JEB), 29/12 148 Ny Gesinge (PVR).

Sædgås *Anser fabalis*

På Vestfyn blev den største forekomst 27/1 95 Enge v. Wedellsborg (THH). Ellers var det Sydlangeland, som i februar stod for de største tal: 1/2 42 Humble (OHG), 2/2 110 Gulstav (FET) og 16/2 16 Tryggelev Nor (JSA). I december rastede 4 på Maden, Helnæs (MMJ, SG, FET).

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

Alle obs.: 3/1-19/1 3 Bogense (JEB, THH, NLA), 1/2 3 Storeholm (OHG), 4/3 12 Tryggelev Nor (NLA), 21/11 7 Aborg Minde/Puge Mølle (THH).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*

2 iagttagelser: 27/1 1 Wedellsborg (THH) og 15/5 1 Østerø Sø (HEL).

Blisgås *Anser albifrons*

I årets første måneder var det højeste antal ved Jersore/Gyldensten kun på 12 Blisgæs (JEB m.fl.). Her blev dog set op til 60 så sent som i dec. 1996. Et mindre antal opholdt sig på Sydlangeland i febr./marts. Max her 13/2 og 4/3 10 Tryggelev Nor (HKN, NLA). Herudover 23/3 5 Maden, Helnæs (KP).

Fra medio oktober sås igen Blisgæs i stigende antal ved Jersore. Fra 17/11 og året ud var her 52 (JEB, KRM).

Grågås *Anser anser*

Herunder vises det sædvanlige skema med >100 Grågæs pr. lokalitet pr. måned:

	feb	mar	apr	maj	jul	aug	sep	okt	nov
Ristinge Hale	228								
Gulstav	200								
Tryggelev Nor	200	340							250
Jersore	220	250					625	360	
Noret		245							
Vejlen		481				771			
Arreskov Sø		140			455	1100	730	570	
Gyldensten		200	250			400	570		
Hvidkilde Sø			134		239			210	
Brændegård Sø				240	215	748	535		
Keldsnor					225	755	260	340	190
Søgårds Mose					300		214	265	
Vigelsø						225			
Æbelø Holm						310			
Nærrå Strand						546			
Odense Inderfjord						196			
Gamborg Inderfjord							475		
Drejø								210	

Trækobservationer har været meget sparsomme både forår og efterår.

Største forårstræktal: 18/3 50 N Hov (KNF).

Største efterårstræktal: 14/10 54 S Dovns Klint (KNF) og samme dag 57 SV Sønderhjørne (PDP).

(Indisk Gås) *Anser indicus*

12/4 1 Nonnebo Moser (BKS)

Kanadagås *Branta canadensis*

Et godt år med mange pæne flokke. Skemaet herunder viser rastende flokke i antal >20:

	jan	feb	mar	dec
Gyldensten	69	75		
Stige Ø	44			
Vestermaden	34			
Jersore	74			32
Vågebakken	52			
Gulstav	20			
Ristinge Hale		20		
Vigelsø			26	
Odense Inderfjord				63
Flødstrup				22
Tommerup				25 SV

Bramgås *Branta leucopsis*

På Hov trak 6887 Bramgæs nord i perioden 13/3-26/5. 4 dage skiller sig markant ud: 21/4 1225 NØ, 2/5 1785 N, 11/5 1222 NØ og 13/5 1934 NØ. Kulminationen ligger her lidt senere end i 1996, hvor flertallet af de over 9000 Bramgæs trak i sidste halvdel af april.

Herudover er der kun registreret forårstræk over Thurø: 16/5 180 Ø, 23/5 180 Ø og 24/5 340 Ø (alle AB).

Oversomrende individer er set på Siø 20/6 (JSA) og Brændegård Sø 10/6-15/7 (flere).

På Sydlangeland blev det et ret skuffende efterår med i alt 6198 trækkende. De første 250 trak 20/9, mens de bedste dage blev 6/10 1830 og 12/10 1055 (KNF).

Mørkbuget knortegås *Branta bernicla bernicla*

De største forårstrætaler er fra Monnet: 2/4 412 (PVR), 20/4 292 (PVR), 9/5 275 (EDA).

Forårstrækket på Hov var langt mere moderat end i 1996, hvor der var rekordforekomst med 11.000 26/5. Det er dog kun en mindre del af knortegåsetrækket der i 1997 er kommet forbi Langelands nordspids, hvilket tallene fra Rudkøbing viser: 26/5 2342 N Hov (KNF) og 10.700 NØ Rudkøbing (NRA), 28/5 936 N Hov (KNF) og 4600 NØ Rudkøbing (NRA).

De største forårstræktal fra andre lokaliteter:

22/5: 800 Ø Øster Hæsinge, 1600 Ø Fåborg, 1200 Ø Svendborg (alle EEH)

23/5: 5000 Ø Thurø (AB), 1932 Ø Tryggelev Nor (MMJ)

24/5: 960 Ø Thurø (AB)

25/5: 1260 Ø Thurø (AB)

26/5: 1050 Ø Søby, Tåsinge (PVR)

Efterårstræk af betydning er kun set på Sydlangeland, hvor der trak i alt 13.850. Første dag >100 kom 24/9 med 107, mens den sidste faldt 17/10 med 511. På fem datoer nåede totalerne op på fire cifre: 26/9 1825, 1/10 1678, 3/10 1948, 7/10 1038 og 16/10 1710 (KNF).

Efterårs-/vinterrast: 19/10 108 Østerø Sø (SG), 9/12 337 Egensedybet (KDJ).

Rustand *Tadorna ferruginea*

En observation af denne art: 11/8 1 øen i Brændegård Sø (EDA).

Gravand *Tadorna tadorna*

Der er ikke meldt de sædvanlige store vinterforekomster i Egensedybet i årets første måneder. Til gengæld op til 906 på denne lokalitet 22/11 (KDJ).

Af større observationer kan følgende nævnes: 25/2 140 Dørholm (THH), 9/3 93 Monnet (PVR), 18/5 190 Kærby Fed (SG), 28/12 263 Nærá Strand (KDJ).

Pibeand *Anas penelope*

De største vinterforekomster: 3/1 300 Stige Ø (FET) og 2/2 145 Keldsnor (EDA).

Forårets største tal: 9/3 182 Monnet (PVR). Desværre mangler der helt de sædvanlige store forårstal fra de nordfynske lokaliteter. Herfra er der dog pæne efterårstal. Således: 23/9 410 Hofmangave (THH), 13/10 680 Vigelsø (KDJ), 23/10 428 Odense Inderfjord (KDJ). Fra sydfynske lokaliteter kan nævnes: 12/9 266 Monnet (FLB), 15/10 510 Keldsnor (KNF), 9/12 312 Søgård Mose (JSA). 12/10 er der set 1476 Pibeænder i Vejlen, Tåsinge (PVR), hvilket er usædvanligt mange herfra. Et lille vink om, at jagtfredning af vore følsomme områder er til stor gavn.

Egensedybet 2. halvår (KDJ):

aug	sep	okt	nov	dec
72	1598	2686	989	814

Knarand *Anas strepera*

Årets første Knarand blev set 21/2 ved Kauslunde Å (MMJ). Ikke overraskende er de største observationer fra Tryggelev Nor. Således: 26/3 40 (FET). Udover 4 i Søgårds Mose 26/4 er der ingen forekomster over 2 individer i dette forår.

8/6 11 Vejlen, Tåsinge (PVR) er mange på dette tidspunkt.

Efterårets største forekomster: 7/8 5 Keldsnor (KNF), 29/8 5 Ristinge Hale (KNF), 6/9 5 Arreskov Sø (EEH), 19/10 12 Tryggelev Nor (NBJ) og 27/10 13 Søgård Mose (KNF).

Krikand *Anas crecca*

Største iagttagelser i 1. halvår: 24/1 100 Bispeeng (SG), 21/3 204 Vigelsø (KDJ), 22/3 127 Kauslunde Å (EDA), 25/3 107 Geels Å (THH), 7/4 126 Kærby Fed (SG), 8/4 150 Hofmangave (THH).

De største forekomster i 2. halvår: For Egensedybets vedkommende: 29/8 885, 25/9 579, 12/10 256, 24/11 157, 9/12 146 (KDJ).

Øvrige lokaliteter: 8/8 120 Tryggelev Nor (FET), 25/8 176 Nærá Strand (KDJ), 12/9 190 Monnet (FLB), 14/9 163 Enghaven, Føns (HEL), 30/9 145 Brændegård Sø (EDA), 11/10 117 N Horseklint (EDA), 23/10 250 Odense Inderfjord (KDJ), 2/11 106 Bøjden Nor (PDP), 9/11 213 Thurø Rev (AB) og 17/11 330 Vigelsø (KDJ).

Gråand *Anas platyrhynchos*

Følgende er de største tal fra de nævnte lokaliteter: 2/12 2798 Egensedybet (KDJ), 25/11 1024 Nærá Strand (KDJ), 20/12 900 Arreskov Sø (EEH), 7/12 650 Nørresø (EEH), 8/12 405 Vigelsø (KDJ), 4/12 370 Monnet (EDA).

Spidsand *Anas acuta*

Årets første iagttagelse 3/1 er på ikke mindre end 31 Spidsænder Stige Ø (FET). 2/2 60 Ristinge Hale er ligeledes mange på dette tidspunkt. Beklageligvis er der ingen store forårstal fra Henninge Nor og Egensedybet. Største antal fra foråret er således: 21/3 50 Vigelsø (KDJ).

De største rasttal fra efteråret: 25/9 169 Egensedybet (KDJ), 12/10 51 Vejlen (PVR).

Trækobservationer er alle fra Dovns Klint: 12/9 258, 15/9 50, 21/9 53 og 9/10 63 (KNF). I alt 815 Spidsænder er trukket forbi klinten i dette efterår.

Atlingand *Anas querquedula*

Et rimeligt godt år for denne art, som er set på 11 lokaliteter, med helt op til 11 individer i Søgårds Mose 2/9. Stort set alle observationer er fra amtets sydlige del. Her er største antal 27/5 6 Tryggelev Nor (NBJ).

Blåvinget And *Anas discors*

En han af denne amerikanske art rastede i Tryggelev Nor 18-24/5 (OHG, NRA). Dette er den første SU-godkendte forekomst i Fyns Amt.

Skeand *Anas clypeata*

Et forholdsvis dårligt år med kun to observationer over 100 fugle: 11/10 105 trk. Dovns Klint (KNF) og 22/10 136 Brændegård Sø (EEH). Største tal 1. halvår: 8/4 85 Brændegård Sø (PDP). Største tal 2. halvår: 24/8 87 Keldsnor (KNF), 31/8 44 Arreskov Sø (EEH) og 20/9 92 Søgård Mose (KNF).

Taffeland *Aythya ferina*

De største rasteforekomster fra årets begyndelse: 1/1 500 ud for Vejlen, Tåsinge (EDA), 1/1 500 Siø (EDA), 1/1 290 Kidholm, Thurø (AB), 4/1 250 Seden Strand (SG) og årets største obs. 1/5 1500 Fåborg Fjord (GKN).

Sidst på året findes de største forekomster alle i søer: 2/11 950 Arreskov Sø (EEH), 8/11 318 Hvidkilde Sø (NBJ), 4/12 300 Bøjden Nor (RYT), 9/12 700 Keldsnor (JSA).

Troldand *Aythya fuligula*

De største tal fra årets begyndelse: 1/1 3450 Kidholm, Thurø (AB), 5/1 4000 Fåborg Fjord (GKN), 17/1 4350 Siø (OHG), 2/2 6000 ud for Vejlen, Tåsinge (EDA), 16/2 2000 Henninge Nor (JSA).

Sidst på året er de højeste tal: 4/12 4200 Bøjden Nor (RYT), 8/12 4500 Arreskov Sø (EEH), 9/12 5500 Keldsnor (JSA), 17/12 3000 Hvidkilde Sø (AB), 30/12 3200 Vejlen (PVR).

Bjergand *Aythya marila*

I starten af året skiller to lokaliteter sig ud: 3/1 2000 Fåborg Fjord (EDA) og 2/2 2000 ud for Vejlen (EDA). Øvrige lokaliteter med større forekomster: 5/1 630 Æbelø (JEB), 7/1 950 Bogensø, Hindsholm (MMJ m.fl.), 9/1 290 Nærá Strand (JEB), 8/2 300 Fogense Enge (JEB), 4/3 410 Tryggelev Nor (NLA), 26/3 350 Bøjden Nor (EEH).

Der var følgende oversomrende Bjergænder: 7/6 6 Tryggelev Nor (HÆG), 8/6 2 Vejlen (PVR), 10/6 2 Drejø (EEH), 20/7 2 Bøjden Nor (NBJ).

Sidst på året var eneste lokalitet med >100 Bjergænder Bøjden Nor. Således 4/12 1700 (RYT) og 15/12 2200 (MMJ).

Ederfugl *Somateria mollissima*

I årets begyndelse er store rasteforekomster udelukkende set på havet ud for Sydlangeland. Således: 4/1 70.000 ud for Dovns Klint (NRA), 1/2 11.760 ud for Tryggelev Nor (OHG), 13/2 32.000 ud for Dovns Klint (NRA), 16/3 19.000 ud for Lunden (OHG).

I starten af marts rastede 2-3000 Ederfugle ud for Hov. Det første større træktal herfra er 11/3 3406 NØ. Fra 18/3 til 26/3 er der en klar kulmination med i alt 31.000 østrækkende Ederfugle i løbet af disse 9 dage. Flest 23/3 7902 Ø. Dette er en markant større trækkforekomst end i 1996 på denne lokalitet. Allerede fra aprils begyndelse kom de daglige træktal ned på blot et par hundrede.

Ved Sønderhjørne er de største dage med SØ-trækkende Ederfugle: 22/3 5210, 30/3 3650, 31/3 5210, 1/4 3584, 7/4 5560 (alle PDP).

Der er ikke foretaget yngleoptællinger i 1997.

På Sydlangeland kom efterårstotalen op på 78.415 trækkende Ederfugle. Dette er dog kun godt 61% af, hvad der sås i 1996. Kulminationen faldt i dagene 13-22/10. I denne periode trak 45.130, svarende til 58% af efterårstotalen. De største dage: 7/10 5795, 13/10 12.992, 15/10 9822 og 18/10 5100.

På Sønderhjørne kom efteråret ikke helt på højde med tidligere år. Her var kun 4 obs.dage med >1000 fugle. Flest 8/11 6170 SØ (PDP).

Kongederfugl *Somateria spectabilis*

Ingen iagttagelser i 1997.

Havlit *Clangula hyemalis*

Som sædvanlig er de klart største tal fra Sydlangeland. Tallene er ikke så høje som set i tidligere år. Til gengæld lå der pæne flokke af Havlitter ud for **Dovns Klint** allerede fra årets start: 4/1 1100 og 13/2 1100 (NRA). 16/3 1250 ud for **Tryggelev Nor** (NRA, OHG), 16/3 900 ud for **Dovns Klint** (OHG), 27/3 970 ud for **Tryggelev Nor** (NRA).

Bortset fra følgende obs. fra Ærø: 30/3 180 **Vitsø** (JHJ) er alle øvrige obs. på under 50 fugle.

En enkelt oversomrende Havlit er rapporteret fra **Tryggelev Nor** 10/7 (JSA).

Sortand *Melanitta nigra*

Langt de fleste forårsindberetninger er nordtrækkende fugle fra **Horseklint**. I 1997 er der dog kun et enkelt rigtig stort tal 4/4 4030 N, som til gengæld er det næsthøjeste registrerede tal i amtet, 6/4 212 N, 11/4 380 N, 12/4 222 N (alle MMJ).

På **Hov** sås i alt 852 trækkende Sortænder med største tal 16/4 295 V (KNF).

De største forårstal fra andre lokaliteter: 3/2 300 rast **Flyvesandet** (FET), 16/3 363 SØ og 22/3 350 SØ **Sønderhjørne** (PDP).

Efterårstotalen på **Sydlangeland** blev kun på i alt 1076 trækkende Sortænder med største tal 27/8 138, 11/9 140 og 16/9 129 (KNF).

Efterårets største tal er fra **Horseklint**: 11/10 152 N (MMJ m.fl.)

Fløjsand *Melanitta fusca*

Også for denne art er de fleste og største indberetninger fra **Horseklint**, f.eks. 11/2 60 N, 4/4 137 N og 12/4 109 N (alle MMJ). De største tal fra andre lokaliteter: 10/1 70 rast **Tørresø/Hasmark** (THH), 28/3 32 V **Hov** (KNF).

Efterårets største tal er 13/12 34 N **Horseklint** (MMJ).

Hvinand *Bucephala clangula*

I januar lå der store forekomster omkring Tåsinge: 1/1 600 **Monnet** (EDA), 8/1 800 **Højestene Løb** (EEH) og 17/1 1200 **Siø** (NLA). Fra andre lokaliteter er der ingen tal større end 160 i 1. halvår.

Oversomrende Hvinænder: 7/6 2 og 12/7 6 **Tryggelev Nor** (HÆG, JSA), 10/6 6 **Nørresø** (RYT), 11/7 43 **Keldsnor** (JSA), 17/7 12 **Bøjden Nor** (EEH), 22/7 8 **Arreskov Sø** (EEH) og 29/7 1 **Slambassinnet** (NLA).

I årets slutning er det de nordfynske lokaliteter, som har de største forekomster. I Egensedybet og **Nærá Strand** >1000 i nov. og dec. Flest 24/11 1181 **Egensedybet** (KDJ) og 25/11 1009 **Nærá Strand** (KDJ).

Lille Skallesluger *Mergus albellus*

Der var meget fine forekomster i januar: 1/1 21 **Kidholm**, **Thurø** (AB), 5/1 12 **Fåborg Fjord** (GKN), 10/1 26 **Seden Strand** (MMJ), 7/1 11 **Korshavn** (MMJ), 15/1 67 **Siø** (OHG). Dette er den næststørste forekomst i amtet. 16/2 15 **Lindelse Nor** (JSA), 31/3 10 **Arreskov Sø** (GKN).

Sidst på året er det højeste tal 1/12 12 **Arreskov Sø** (EEH).

Toppet Skallesluger *Mergus serrator*

Området vest for Tåsinge husede de største rastforekomster i 1997: 8/1 2500 **Højestene Løb** (EEH) (amtsrekord!), 26/1 330 **Knudedyb** (RYT), 4/12 568 **Vårø** (EDA).

Herudover er de højeste rasttal: 5/1 200 **Fyns Hoved** (SG) og 6/11 324 **Nærá Strand** (KDJ).

Forårstræk: **Horseklint**: 8/2 160 V og 4/4 161 N (MMJ). **Hov**: 24/3 49 Ø og 25/3 56 Ø (KNF).

Efterårstrækket på **Sydlangeland** gav i alt 804 med bedste dage 13/10 62, 14/10 61, 17/10 65 og 22/10 69 (KNF).

Stor Skallesluger *Mergus merganser*

4/1 550 **Seden Strand/Stige Ø** (NLA), 5/1 260 **Fåborg Fjord** (GKN), 8/1 500 **Højestene Løb** (EEH), 17/1 563 **Siø** + 135 **Rudkøbing Løb** (OHG), 19/1 474 **Odense Havn** (SG), 26/1 360 **Knudedyb** (RYT), 21/2 og 1/3 120 **Arreskov Sø** (EEH), 24/3 114 **Brændegård Sø** (EDA).

I 2. halvår er de største tal fra dec.: 10/12 205 **Brændegård Sø** (EDA), 11/12 226 **Hvidkilde Sø** (EDA), 14/12 124 **Arreskov Sø** (EEH).

Hvæpsevåge *Pemis apivorus*

1997 blev et meget skuffende år. Trods bemanding på **Hov Nordstrand** hele forårssæsonen trak kun i alt 6 Hvæpsevåger ud her. Den første 8/5 og der var ingen dage med mere end en enkelt. Fra **Fyns Hoved** er der kun en enkelt obs.: 10/5 6 (PHV). Største forårstal: 11/6 8 N **Gulstav** (NLA).

Efterårstotalen på **Dovns Klint** blev på kun godt 600 Hvæpsevåger, med kulmination 31/8 218 S (OHG). Ellers blev de bedste dage her: 16/8 26, 25/8 41, 26/8 39, 30/8 53, 3/9 36, 4/9 28 og 5/9 44 (KNF). Herudover 28/8 44 SV **Vesteregn** (FET). Sidste fugl: 30/9 1 S **Dovns Klint** (KNF).

Sort Glente *Milvus migrans*

Et pænt år med iagttagelser af 10 fugle: 29/4 1 trak **Drejø** (EEH), 1/5 1 ad. rast **Fakkebjerg** (THH), 4/5 1 rast **Magleby** (NLA), 11/5 1 **Siø** (NRA), 18/5 1 N **Korsebølle Strand** (NRA), 24/5 1 NØ **Horne** (PDP), 28/7 2 NØ **Gulstav** (SØB, KNF), 13/8 1 S **Fakkebjerg** (KNF) og 26/8 1 Ø **Magleby Nor** (KNF).

Rød Glente *Milvus milvus*

Forårstrækket på **Hov** blev nogenlunde pænt med i alt 9-10 fugle med den første 17/3 1 N (KNF).

Efterårstrækket på **Sydlangeland** gav i alt 87 trækkende Røde Glenter ved **Dovns Klint**. Hertil kommer yderligere 22 fugle set ved **Ristinge** og **Vesteregn**, og som næppe er registreret fra sydspidsen. De første iagttagelser blev 28/7 5 NØ, 14/8 1 rast, 20/8 1 rast og 26/8 1 S (KNF). (Ved **Vesteregn** desuden 25/8 2 SV (FET)). Ellers ingen før 18/9. De største dage ved **Dovns Klint**: 24/9 7 SV (KNF) + 12 V

Ristinge (OHG), 25/9 4 V (KNF) + 6 V **Ristinge** (JHJ), 27/9 27 V, 28/9 10 SV og 15/10 11 S (KNF).

Den 27/9 var der foruden de 27 på Sydlangeland: 9 SV **Hov** (JHJ), 4 indtræk. **Knudshoved** (BAN) og 2 SV **Horne** (PDP).

Efterårstrækket på **Horne** gav i alt 20 SV med bedste dage 28/9 9 og 16/10 5 (PDP).

Sidste fugl sås 16/11 1 S **Dovns Klint** (EDA).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Havørneparret (ad. han og 3-4k hun) fra **Arreskov/Brændegård Sø** var i vintermånederne en del omkringflyvende i det sydfynske. Herudover er der følgende iagttagelser: 12/1 1 ca. 4k **Wedellsborg** (HEL). Dette kan være en af fuglene fra ovennævnte par, men det kan også være en af de sønderjyske fugle? På **Tåsinge/Siø/Rudkøbing** en 2k fugl 13/1-13/2 (NRA, OHG, PVR), 16/2 1 2k **Føns** (PHV), 20/2 1 2k **Vissenbjerg** (PHV). Denne fugl havde en 1 m lang snor om benet. 25/2 1 3k NØ **Horseklint** (MMJ, SG), 20/3 1 ad SØ **Hov** (KNF), 26/3 1 2k SØ **Tryggelev Nor** (FET), 7/4 1 **Noret**, Tåsinge (PVR) og samme dag (samme fugl?) 1 2k trækforsøgende **Tryggelev Nor** (OHG), 18/5 1 **Vejlen** (PVR), 14/6 1 3-4k indtræk **Østerø Sø** (HEL).

27/7 sås en 2k i **Ulbølle** (NBj). Denne ungfugl sås flere gange i løbet af efteråret ved søerne og en enkelt gang sammen med ørneparret i **Arreskov Sø** 10/10 (EEH), hvorefter den trak SV 14/10 **Horne** (PDP), og muligvis samme 2k fugl trak ud fra **Dovns Klint** dagen efter kl. 9.45 (OHG, KNF).

16/10 1 SV **Thurø** (AB), 26/10 1 ad. S **Keldsnor** (KNF), 16/11 1 1-2k **Wedellsborg** (HEL). I december sås ældre Havørne (sandsynligvis parret fra søerne) flere steder på Sydfyn og Tåsinge.

Rørhøg *Circus aeruginosus*

De første fugle: 6/3 1 hun **Arreskov Sø** (EDA) og 16/3 1 hun NØ **Tryggelev Nor** (OHG, NRA). Forårstrækket på **Hov** gav kun 24 udtrækkende Rørhøge fra 9/4 til 11/5, og kun et par stykker er meldt fra **Fyns Hoved**.

Efteråret på **Sydlangeland** blev et middelår med 190 trækkende med samme kulminationsdato som Hvepsevåge, nemlig 31/8 28 S. De største dage i øvrigt blev: 12/8 9 1k S, 16/8 8 SV, 1/9 11 S, 9/9 8 S og 10/9 9 S. Sidste fugl var en meget sen 1k, der trak V over **Gulstav** 26/10 (KNF).

Fra **Horne** er der kun meldt en enkelt efterårstrækkende.

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

De største obs. af rastende fugle fra årets første måneder: 2/1-4/3 2 **Neverkær** (FET), 1/1-9/1 2 **Æbelø Holm** (JEB) og 2/2 4 **Sydlangeland** (FET).

Forårstrækket på **Hov** gav kun i alt 16 udtrækkende med største dag 24/4 4 N. Et flot syn har det dog været 18/4, hvor 3 gamle hanner rastede (KNF).

Sydlangeland havde et ringe efterår med blot 28 trækkende. Første fugl, en ad. hun trak 12/8, mens størsteparten sås i oktober med 9/10 3 S som bedste dag (KNF). Fra **Horne** i alt 9 udtrækkende i efteråret (PDP).

De største rasttal for årets sidste måneder er: 8/11 4 **Vigelsø** (jubilmæumsturen) og 16/11 2 **Æbelø Holm** (JEB).

Hedehøg *Circus pygargus*

I alt 8 fugle: 3/5 1 NV **Øster Hæsing** (EEH), 9/5 1 2k NV **Tranekær** (KNF), 11/5 1 ad. hun SØ **Påø** (OHG), 13/8 1 ad. hun SØ **Fakkebjerg** (KNF), 28/8 1 ad. hun S **Vesteregn** (FET), 31/8 1 1k og 1 2k S **Fakkebjerg** (KNF) og 5/9 1 hun S **Fakkebjerg** (KNF).

Duehøg *Accipiter gentilis*

Er som sædvanligt indrapporteret spredt fra hele amtet. 3 reelle trækobs. (ud over vand): 10/3 1 2k forsøg **Hov** (KNF), 28/9 1 indtræk **Knudshoved** (BAN, RYT) og 20/10 1 SV **Dovns Klint** (OHG, KNF).

Spurvehøg *Accipiter nisus*

Med en forårstotal på **Hov** på kun 264 trækkende fugle blev spurvehøgetallet mindre end en trediedel af tallet i 1996. Eneste dagstal over 20 er 9/4, hvor 79 trak N (KNF).

Horseklint blev besøgt 10 dage fra 29/3 til 19/4 med i alt 119 nordtrækkende Spurvehøge, flest 1/4 20, 9/4 24 og 19/4 27 (JHJ, FES, SEE, MMJ).

Efterårstrækket på **Sydlangeland** blev trods den gode dækning ikke noget at råbe hurra for. Blot 1291 i alt. De eneste dage over 100 blev 30/9 106 og 7/10 156 (KNF).

Horne havde 23 obs.dage med Spurvehøge i perioden 31/8-3/11. Her trak i alt 264 SV med bedste dage 18/9 22, 24/9 44 og 28/9 42 (PDP).

Musvåge *Buteo buteo*

På **Hov** blev antallet også for denne art mindre end en trediedel af tallet i 1996. I alt 278 trækkende Musvåger. Kun 4 dage med to-cifrede tal: 16/3 91 N, 26/3 78 N, 30/3 22 N og 9/4 22 N. Efter sidstnævnte dato trak kun 18 fugle ud.

Fyns Hoved/Hindsholm havde ligeledes meget lave tal og ingen dagcifre over 30. Et par dage med østtrækkende Musvåger på **Enebærødde** viser dog, at der var fugle på **Hindsholm**: 9/3 81 Ø og 2/4 42 Ø (BAN).

Til gengæld var der nogle gode dage med flot indtræk på **Horne**, således 16/3 400 NØ og 22/3 200 NØ (PDP).

På **Sydlangeland** blev den samlede efterårstotal på omkring 4000 fugle med de bedste dage 24/9 311 S, 25/9 124 SV + 162 V **Ristinge**, 28/9 360 S. 14/10 blev den helt store dag med 2107 SV (OHG). Resten af okt. sås kun nogle få hundrede fugle.

I perioden 18/9 til 16/10 havde **Horne** 11 obs.dage med over 100 SV-trækkende Musvåger, flest 18/9 908, 24/9 385, 25/9 386, 28/9 660 og 14/10 2539 (PDP). I alt 6003 udtrækkende fra **Horne** i efteråret. Det er bemærkelsesværdigt, at de bedste dage på **Horne** og **Sydlangeland** i 1997 falder på de samme datoer.

De bedste dage med indtræk langs **Storebæltsbroen** var 28/9 586, 5/10 402 og 15/10 182 (BAN, RYT, JHJ). Ligeledes 15/10 sås 498 V over **Thurø** (AB) og denne dato trak 249 ud fra **Horne** (PDP).

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

Forårstræk må i 1997 siges at være ikke eksisterende! Og efterårstrækket var også ualmindeligt sparsomt: Kun i alt 16 udtrækkende på **Sydlangeland** med 23/10 4 S som bedste dag (KNF) og på **Horne** i alt 10 SV med 14/10 4 SV som bedste dag (PDP).

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Forårstrækket på **Hov** blev også for Fiskeørn en skuffelse: Kun i alt 20 med de bedste dage 8/4 5 N (NRA) og 9/4 9 N (KNF). Den tidligste her var 26/3 1 N (KNF). På **Hindsholm** i alt 4 i foråret med bedste dag 22/4 2 N (MMJ, SG). **Horne** havde to forårsdage med indtrækkende Fiskeørne: 16/4 2 NØ og 20/4 2 NØ (PDP).

I **Brændegård Sø** rastede konstant Fiskeørne i august og september, hvor det største antal var 2/9 4 (EDA).

I efteråret sås i alt 55 trækkende Fiskeørne ved sydspidsen af **Langeland**. Første fugl trak 13/8 og de to sidste 28/9. De største tal: 16/8 4 S, 25/8 4 S, 26/8 4 S, 31/8 12 S, 1/9 6 S og 19/9 4 S. I modsætning til tidligere år sås der kun et meget sparsomt udtræk fra **Tryggelev Nor**-området. Kun i alt 3 her.

Fra **Horne** i alt 5 udtrækkende, heraf 31/8 2 SV (PDP).

Et par sene iagttagelser: 18/10 1 **Årup** (FLB) og 10/11 1 **Hvidkilde Sø** (PDP).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Forårstrækket af Tårnfalk på **Hov Nordstrand** kom op på i alt 24. Et tal på niveau med 1996. De bedste dage lå primo maj: 1/5 4 N og 2/5 3 N (KNF).

I alt sås ved **Dovns Klint/Gulstav** 101 trækkende Tårnfalke. Altså stort set samme (lave) total som i 1996. De største træketal blev 10/9 5 S, 22/9 6 S og 17/9 7 SV. Dagstotaler på 5 fugle blev også nået ved **Vesteregn** 25/8 og **Ristinge Klint** 20/9. Højeste notering af rastende fugle ved **Gulstav** var 5/8 8 (KNF).

Ved **Sønderhjørne** trak kun ganske få Tårnfalke.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

Et godt år med 16 forskellige fugle: 19/5 1 NV **Øster Gulstav Skov** (OHG), 22/5 1 fou. **Arreskov Sø** (EEH), 24/5 1 3k han rast **Gulstav Mose** (OHG), 28/5 1 2k NØ **Rudkøbing** (NRA), 1/6 3 **Fredmosen** (FET), 16/7 1 2k han NØ **Rudkøbing** (OHG), 1/8 1 3k han **Holmegård** (NRA), 31/8 2 SV **Gulstav** (KNF m.fl.), 4/9 1 2k hun rast **Keldsnor Fyr** (KNF), 22/9 1 1k rast **Gulstav** (KNF), 30/9 1 rast **Gulstav Mose** (KNF), 2/10 1 han **Holmegård** (NRA) og 13/10 1 S **Dovns Klint** (KNF).

Dværgfalk *Falco columbarius*

Forårstræk: **Hov** i alt 20 med bedste dag 9/4 4 N (KNF), **Horseklint** i alt 11 med bedste dag 22/4 2 N (MMJ, SG). **Horne** havde i alt 4 indtrækkende (PDP).

Ved **Gulstav** blev efterårstotalen på 67 trækkende Dværgfalke, hvortil kommer en del rastende fugle. De første 3 trak 1/9, og de bedste dage blev 13/9 4 S + 1 R, 23/9 6 SV + 1 R, 6/10 4 S + 1 R, 7/10 4 S + 1 R, 11/10 5 S + 1 R (KNF).

Fra **Horne** kun 5 udtrækkende i efteråret (PDP, BAN). En enkelt vinterfugl: 10/12 1 han **Nærrå Strand** (JEB).

Lærkefalk *Falco subbuteo*

4 udtrækkende ved **Hov** er hele det registrerede forårstræk. Der var dog i maj en del rastende fugle rundt omkring, bl.a. 24/5 2 **Arreskov Sø** (EEH), 25/5 2 **Gulstav Mose** (OHG) og 1/6 4 **Fredmosen** (FET).

I efteråret er der bortset fra to ved **Arreskov Sø** kun set Lærkefalke på **Sydlangeland**, hvor mindst 15 sås i **Gulstav**-området, heraf 11 trækkende. Størsteparten sås i forbindelse med sydøstenvind i dagene 31/8-2/9, flest 1/9 3 S + 1 R og 2/9 4 S.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

I årets første måneder var der følgende rastende Vandrefalke: 2/1 1 **Svendborg Havn** (AB), 12/1 1 **Wedellsborg** (HEL), 24-26/1 1 2-3k hun **Siø/Langelandsbroen** (MMJ, NRA), 2/2-2/4 1 hun **Monnet** (EDA, BMI, PVR), 12/3 1 3k han **Strynø** (NRA), 21/3 1 ad. han **Vigelsø** (KDJ), 31/3 1 2k hun **Gulstav Mose** (FET, OHG).

Der var 5 trækkende fugle i foråret: 3 i alt på **Hov** på datoerne 8/4, 9/4, 19/4 (NRA, KNF), 22/4 1 2k N **Horseklint** (MMJ, SG) og 19/5 1 ad. han NØ **Gulstav** (OHG) og senere samme dag 1 ad. han rast **Hov** (OHG) (samme fugl?).

På **Sydlangeland** blev der i 2. halvår set 11 Vandrefalke. Et par stykker af disse er rimeligvis gengangere, da der to gange i træktiden sås rastende Vandrefalke i **Tryggelev Nor**-området, dagen før der blev set udtrækkende fugle ved **Dovns Klint**: 25/8 1 rast **Vesteregn** (FET) og 26/8 1 S **Gulstav** (KNF). 14/9 1 hun **Tryggelev Nor** (NRA) og 15/9 1 ad. hun SV **Gulstav** (KNF). De seneste fugle på **Sydlangeland** blev set rastende: 9/11 1 ad. hun **Keldsnor** (EDA), 10/11 1 1k **Tryggelev Nor** (MMJ m.fl.), 21/12 1 2k han **Tryggelev Nor** (NRA).

På **Monnet** er der set Vandrefalke på følgende datoer: 29/9 1 ad. hun (EDA), 12-14/10 1 ad. (EDA, NBJ), 21/10 1 han (JLU), 2-16/11 1 ad. (EDA, NBJ, AB, FET).

Øvrige iagttagelser: 27/9 1 S **Hov** (JHJ), 12/10 1 ad. SV **Horne** (PDP), 19/10 1 2k **Arreskov Sø** (Mariuz Ostanski), 20/10 1 hun **Ny Gesinge** (PVR), 10/11 og 8/12 1 **Vigelsø** (KDJ), 30/12 1 han **Østerskov**, **Thurø** (AB).

Agerhøne *Perdix perdix*

Der er kun få indberetninger, men disse er til gengæld af nogle pæne vinterflokke: 10/1 24 **Hillerslev** (EEH), 14/1 15 **Dræby Fed** (BKS), 19/1 20 **Rønninge Søgård** (MMJ).

Vagtel *Coturnix coturnix*

3/8 1 hun fundet død ved **Vejlen**, **Tåsinge** (EDA).

Vandrikse *Rallus aquaticus*

Meget få fugle er indrapporteret. Ingen yngleoptællinger.

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana*
25/5 1 Tryggelev Nor (OHG).

Engsnarre *Crex crex*

En enkelt stationær i en kommark ved Rudme hørt 2/7 og 18/7 (Palle Bo Larsen).

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus*

Som sædvanligt er der kun større tal fra Odense: 11/1 23 og 12/11 22 Munke Mose (JSA), 22/1 19 og 12/11 27 Fruens Bøge (THH, JSA).

Blishøne *Fulica atra*

De største ansamlinger er set i Arreskov Sø i årets sidste måneder, flest her 13/12 3500 (EEH). Det største tal fra Odense Fjord er 23/9 2783 (KDJ). Her findes normalt langt større antal. Øvrige lokaliteter med antal over 1000: 1/1 1000 Havn v. Vejlen (EDA), 5/1 2000 Fåborg Fjord (GKN), 15/2 1325 Skårupøre Sund (JSA), 6/11 1195 Nærrå Strand (KDJ), 14/12 1310 Kidholm, Thurø (AB).

Trane *Grus grus*

4 obs. af 6 fugle: 19/4 2 Ø Vemmenæs (BIS), 17/5 2 N Flødstrup (MMJ), 25/5 1 ad. SV Gulstav Mose (OHG) og 15/8 1 S Dovns Klint (KNF).

Strandskade *Haematopus ostralegus*

Strandskaden er blevet registreret hele vinteren. Flest raster stadig i det nordfynske med 23/1 53 Nærrå Strand (SG) og på overgangen til foråret: 27/2 147 Nærrå Strand (SG) og 25/2 38 Dørholm (THH).

I marts begyndte koncentrationen af fugle at stige: 13/3 78 Stige Ø (THH)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug
Mågeøerne	33			62	26	24	33	21
Nærrå Strand	53	147	214	165				
Fyns Hoved	32		80	68		36		
Monnet			87	114				
Vigelsø				65			193	
Vestermade		15	13	70				
Hov Nordstrand			14	18	7			

De største indberettede yngletal: Nærrå Strand 15 par (KDJ), Mågeøerne 17 par (JEB), Vigelsø 25 par (KDJ).

Efterårstrækket starter i juli, men er stort set kun dækket fra Sydlangeland: 13/7 14 SV Keldsnor (JSA), 13/8 115 SV Dovns Klint (KNF) (største træktal i 97), 15/8 64 SV Dovns Klint (KNF), 27/8 44 SV Dovns Klint (KNF) og 12/9 52 SV Dovns Klint (KNF).

Følgende rasteobs. ud over ovennævnte er registreret: 29/6 22 Thurø Rev (JSA), 1/7 55 Enghave-Fønsskov (NLA) og 11/7 49 Slambassinnet (NLA). Året sidste obs. blev 27/12 20 Vestermade (BKS).

Klyde *Recurvirostra avosetta*

Den første Klyde blev registreret 9/3 1 Monnet (NBJ), og den sidste blev 8/10 1 Keldsnor (KNF), hvilket er normalt.

Forårets største rastetal blev: 29/3 65 Gyldenstens Enge (KP), 4/4 137 Vigelsø (KDJ), 9/4 90 Gyldenstens Enge (JEB), 18/5 43 Kærby Fed (SG), 24/5 24 Monnet (PVR) og 12/6 38 Slambassinnet.

De største yngletal: Nærrå Strand 39 par (KDJ), Vigelsø 85 par (KDJ).

Efterårets største rastetal blev: 19/7 21 Vejlen (KP), 28/7 54 Nærrå Strand (SEE), 24/8 16 Keldsnor (KNF) og 1/9 16 Keldsnor (KNF).

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

1997 blev ikke noget stort år for Lille Præstekrave i Fyns Amt. De første fugle blev set 26/4 2 Geels Å (THH) og sidste blev 26/8 1 Tryggelev Nor (KNF).

Følgende er de største tal: 18/6 6 Brændegård Sø (FET), 11/7-8/8 op til 6 Slambassinnet (NLA, SG).

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

Der er observeret Stor Præstekrave fra 13/2 til 27/12. Af større forårsrastetal kan nævnes: 4/3 15 Dalby Bugt (BKS), 10/3 16 Enebærrodde (NLA), 30/3 18 Dræet (JEB).

	mar	apr	maj	juni	juli	aug	sept	okt
Fyns Hoved	19	13	13	1				
Æbelø Holm	6		2	4		14		
Kærby Fed		13	4					
Slambassin					22	38		
Østerø Sø		6	11		30	29	5	
Monnet	14	24				1		
Bøjden Nor	3	7			13	20	20	
Hov Nordstrand	14	6	11					
Tryggelev Nor	9	2			6	14		
Keldsnor				4	4	12	5	3
Vestermade	17	8						3

Årets største rastetal er 28/7 75 Nærrå Strand (SEE), og største træktal er 18/9 19 SV Dovns Klint (KNF).

De største yngletal: Nærrå Strand 10 par (KDJ), Monnet 11 par (PVR).

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

4/9 1 1k Keldsnor (KNF) blev fundet på en mark ved Rathvej.

Hjejle *Pluvialis apricaria*

Der er observeret Hjejler fra 14/2 og hele året ud. Tendensen fra tidligere år med flest fugle i det nordfynske i efterår/vinter er udjævnet lidt. Desuden er der beskedne tal fra Nærá Strand i år:

	feb	mar	apr	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Nærá Strand				200	2180	250	2500	1800	
Gyldensten	250		200		1100	800	500		520
Jersore		400					900		
Mågeøerne			80		1100	900		700	
Æbelø Holm					65			2500	
Egensedybet			320			800			
Odense Inderfj.					450	450	2300	1500	
Vigelsø		1100	1373					1500	
Monnet			418	804	100		1200		
Ny Gesinge	35	175				650			
Bøjden Nor					30	60	140		

Desuden i foråret 30/3 800 Vitsø (JHJ).

Største efterårs trækobs. fra Dovns Klint: 15/8 23 SV (KNF) og 15/10 24 SV (KNF). Øvrige rasteobs. blev: 12/8 100 Kærby Fed (SEE), 26/8 275 Vårø (PVR), 14/9 150 Enghaven, Føns (HEL), 14/10 3000 Skarø Rev (EEH) (årets største flok), 19/10 1500 Ristinge Hale (EDA), 19/10 350 Siø (EDA), 26/10 450 Vågebakken (MMJ), 30/10 350 Skarø Rev (EEH) og 22/11 350 Keldsnor (KRM).

Strandhjejle *Pluvialis squatarola*

Der er observeret Strandhjejle hele året.

Eneste større forårsobs. er 24/5 12 Monnet (PVR).

Efterårstallene er mindre end 1996, som også var et dårligt år. Fra Keldsnor Fuglestation blev den største trækdag: 15/8 15 SV Dovns Klint (KNF).

Følgende rasttal resten af året: 28/7 50 Nærá Strand (SEE), hvilket blev årets største. 30/9 11 Østerø Sø (THH), 12/10 18 Monnet (EDA), 14/10 18 Monnet (NBJ), 18/10 31 Monnet (MMJ), 19/10 10 Østerø Sø (SG), 2/11 17 Monnet (PVR), 17/11 15 Monnet (HKN).

Vibe *Vanellus vanellus*

Viben er registreret i Fyns Amt fra 14/1 og året ud. Dette skal dog ikke opfattes som datoen for hvornår Viben er kommet.

I faldende antal nævnes de største flokke: 11/10 1000 Odense Inderfjord (KDJ), 6/10 825 Brændegård Sø (PVR), 17/11 650 Vigelsø (KDJ), 19/9 645 Brændegård Sø (EDA), 14/10 640 Brændegård Sø (EDA).

De bedste indberettede ynglelokaliteter: Nærá Strand 14 par (KDJ), Vigelsø 41 par (KDJ).

Islandsk Ryle *Calidris canutus*

Den første observation blev: 3/4 1 Nærá Strand (THH). Ellers et pænt år, hvor alt over 10 fugle nævnes: 28/7 10 Nærá Strand (SEE), 8/8 10 Tryggelev Nor (FET), 26/9-28/11 op til 70 Mågeøerne (JEB), 28/9 12 Østerø Sø (RYT).

Sandløber *Calidris alba*

Småt med observationer i 1997. Alle obs. nævnes: 5/1 1 S Tryggelev Nor (NRA), 26/7 1 Slambassinnet (SG), 3/8 1 Slambassinnet (NLA), 10/9 6 Horseklint (NLA), 29/9 1 N Horseklint (THH) og 11/10 1 SV Dovns Klint (KNF).

Dværgryle *Calidris minuta*

Efter et invasionsår blev 1997 igen mere beskeden. Arten ses sjældent på forårstrækket. En enkelt forårsobs. i 97: 24/5 1 Monnet (PVR).

Fra efteråret nævnes alt over 3 fugle: 20/7 8 Slambassinnet (NLA), 28/7 4 Nærá Strand (SEE), 8/8 4 Slambassinnet (SG), 22/9 11 Vigelsø (KDJ) og 30/9 8 Bøjden Nor (SEE).

Temmincksryle *Calidris temminckii*

Den 3. tidligste obs. af Temmincksryle i Fyns Amt faldt i 97: 4/5 2 Østerø Sø (HEL). 2 observationer tidligere er begge fra 3/5. Ellers et år omkring middel, hvor dog 12/5 5 Vigelsø (KDJ) er 8. største flok hidtil i Fyns Amt. Øvrige obs.: 29/7 2 Slambassinnet (SG) og 8/8 1 Slambassinnet (SG).

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea*

Igen et år med få Krumnæbbet Ryle, og ingen forårsobs. Kun 2 efterårsobs. med mere end 10 fugle: 21/7 10 Tryggelev Nor (EEH) og 21/9 16 Gyldenstens Enge (JEB). Der blev registreret juvenile fugle fra 27/8.

Sortgrå Ryle *Calidris maritima*

Kun 2 observationer i 1997, hvor Vresen ikke er blevet besøgt: 5/1 1 Æbelø (JEB) og 25/12 1 Horseklint (MMJ).

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

Vinter/Forår:

	jan	feb	mar	apr	maj
Nærá Strand	800	100	700	615	
Egense Dybet				1300	
Jersore				500	250
Vigelsø			104		
Monnet			86	26	

Der er kun én indberetning om yngel: Monnet 2 par (PVR).

Efterårsobservationerne er middelmådige med 6/11 1430 Nærá Strand (KDJ) som det største antal i 1997.

Efterår/Vinter:

	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Nærá Strand	50	586	1105	1235	1430	750
Egensedyb			430	200	600	
Mågeøerne	100	35			20	
Odense Inderfjord				100	340	250
Vigelsø				1140		
Slambassin	110	60				
Monnet		102	6	110	50	10
Keldsnor	92	65	56	44	40	
Bøjden Nor			350	98		

Bedste trækobs. fra Dovns Klint blev: 11/10 156 SV (KNF).

Af øvrige obs.: 14/12 250 Ristinge Hale (EDA).

Kærløber *Limicola falcinellus*

Ingen iagttagelser i 1997.

Brushane *Philomachus pugnax*

Et forår uden de store tal, men til gengæld mange observationer fra efteråret. Årets første 30/3 7 Tryggelev Nor (THH) er ganske tidligt. Herefter: 9/4 10 Geels Å (THH). På Fåborgkanten var der 29-30/4 5 Sundet (PDP, EDA) samt 6/5 12 samme sted (EDA). På Helnæs sås 15/5 13 Maden (EEH), mens Langeland havde største forårsobs. 21/5 15 Tryggelev Nor (MMJ, NLA).

Efteråret havde flere dage med større forekomster, således: 11/7 16 og 29/8 14 Søgårds Mose (JSA, KNF). I Keldsnor sås en del i september med 5/9 45 og 12/9 22 (KNF) som de største tal.

De fleste større obs. er dog fra Tryggelev Nor:

12/7	21/7	26/7	8/8	15/8	26/8	20/9
8	30	29	25	34	48	30

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*

Et ret skidt år med kun 6 eksemplarer: 9/4 1 og 20/4 2 Løkkeby Enge (OHG), 19/4 1 Tryggelev Nor (NRA), 19/10 1 Østerø Sø (SG) og 21/11 1 Brænde Å (THH).

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Årets observationer var meget koncentrerede i august og september, dog med en enkelt meget stor obs. i april: 9/5 95 Løkkeby Enge (OHG).

I nedenstående tabel vises de månedlige indberetninger:

mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
4	109	5	0	14	353	155	71	18	3

Tryggelev Nor stod for de fleste større obs. i august: 8/8 30 (FET), 10/8 24 (EDA), 15/8 40 (KNF), 26/8 56 (KNF). I september sås de største antal i Keldsnor: 1/9 22, 5/9 25, 12/9 20, 1/10 18 (KNF).

Tredækker *Gallinago media*

30/8 1 1k rast Gulstav (THH, OHG). Dette er første obs. i amtet siden 1991.

Skovsneppe *Scolopax rusticola*

Følgende obs. er af mere end én fugl: 15/5 4 Sollerup (FET), 23/5 2 Arreskov Sø (EEH), 23/5 4 Langesø (FET), 1/6 2 Æbelø (JEB), 10/6 4 Brændegård Sø (SG).

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa*

Monnet havde i 1997 4 ynglepar, og det største antal set her er 24/5 11 (PVR).

Alle iagttagelser fra andre lokaliteter: 2/6 1 Vigelsø (KDJ), 31/7 1 Søgårds Mose (THH) og sandsynligvis samme fugl 9/8 i Keldsnor (KNF), 28/8 3 1k Tryggelev Nor og Klise Nor (KNF), 20/9 2 og 24/9 4 Bøjden Nor (SG, EEH).

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica*

Et par vinteriagttagelser: 3/1 2 Fyns Hoved (MMJ) og 15/1-1/3 op til 10 Nærá Strand (SG, NLA).

Et par nordfynske lokaliteter viste flotte tal i foråret:

Jersore: 27/4 310, 1/5 430, 5/5 450 og 16/5 140 (JEB).

Egensedyb: 30/4 300, 17/5 750 og 19/5 835 (JHJ, KDJ).

Et stort forårstræktal over Thurø: 31/5 390 Ø kl. 22.00-22.15 (AB).

I efteråret kun to to-cifrede iagttagelser: 22/7 30 rast Thurø Rev (AB) og 28/7 10 rast Nærá Strand (SEE). Årets sidste: 30/10 2 Keldsnor (KNF).

Lille Regnspeve *Numenius phaeopus*

Kun 17 observationer, hvoraf en enkelt skiller sig ud: 1/8 40 S Vigelsø (KDJ). Alle obs. > 5: 4/5 9 rast Tryggelev Nor (OHG), 12/8 8 trk. Gulstav (NBJ) og 27/8 7 rast Vigelsø (KDJ).

Stor Regnspeve *Numenius arquata*

Månedsmax. for udvalgte lokaliteter:

	jan	feb	mar	apr	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Nærá Strand	60	69	49	14	100	92	75	37	115	112
Egensedyb				28	7		28	37	44	41
Æbelø Holm	22		23			2	11		15	

I januar er de største tal fra Fyns Hoved: 3/1 96 og 5/1 80 (MMJ, SG).

De største forårstræktal: 19/4 63 NØ Sønderhjørne (PDP), 21/4 25 NØ Thurø (AB), 21/4 90 N og 23/4 54 N Hov Nordstrand (KNF).

Der var intet bemærkelsesværdigt efterårstræk.

Sortklire *Tringa erythropus*

Årets første: 25/3 1 og 7/4 1 **Kærby Fed** (THH, SG) og 12/4 1 **Thurø Rev** (AB). De største tal i foråret: 29/4 4 og 10/5 4 **Sundet**, Fåborg (PDP, GKN), 3/5 5 **Slambassinet** (NLA).

I efteråret er 28/7 10 **Nærrå Strand** (SEE) det største tal udenfor Langeland, hvor max.tallene er fra **Tryggelev Nor**: 10/8 31, 26/8 25 og 8/9 28 (NRA, KNF). **Keldsnor**: 12/8 22 og 20/9 27 (KNF). Årets sidste: 6/11 1 **Tryggelev Nor** (OHG).

Rødben *Tringa totanus*

Arten bød ikke på de store koncentrationer i år. De største tal fra årets begyndelse: 5/1 15 **Fyns Hoved** (SG), 10/1 15 **Seden Strand** (SG), 13/2 23 **Vestermaden** (BKS).

Foråret havde de pæneste forekomster: 7/4 63, 18/5 56 og 18/6 50 **Kærby Fed** (SG, THH), 20/4 74 **Monnet** (PVR).

De største yngletal: **Vigelsø** 32 par (KDJ), **Nærrå Strand** 39 par (KDJ).

Efterårets største rasttal: 3/8 18 **Monnet** (NBj), 23/8 18 **Gyldenstens Enge** (JEB), 24/8 31 **Æbelø Holm** (NBj), 1/10 22 **Keldsnor** (KNF), 27/12 17 **Vestermaden** (BKS) og 27/12 29 **Vigelsø** (KDJ).

Hvidklire *Tringa nebularia*

Årets første valgte at lande på Tåsinge: 18/4 1 **Vejlen** (PVR). Det højeste tal fra den traditionelt bedste forårslokalitet: 30/4 65 **Hofmansgave** (KDJ). Ellers er det **Sundet** i Fåborg, som gør sig bemærket i foråret: 26/4 22, 30/4 55 og 7/5 28 (GKN, EDA).

Efteråret bød på flere obs. af >50 Hvidklirer: 9/7 173 **Egensedyb** (JHJ), 28/7 70 **Nærrå Strand** (SEE), 10/8 90 **Tryggelev Nor** (NRA), 12/8 50 **Kærby Fed** (SEE) og 23/8 79 **Egensedyb** (JHJ).

Årets sidste: 2/11 1 **Bøjden Nor** (PDP), 2/11 1 **Vigelsø** (KDJ) og 9 /11 1 **Monnet** (EDA).

Svaleklire *Tringa ochropus*

Årets første trak ved **Hov** 31/3, og største obs. fra foråret er et træktal her: 24/4 7 N (KNF). Et sandsynligt ynglepar er indberettet fra **Arreskov Sø** (EEH).

Kun **Tryggelev Nor** kunne opvise tal >10: 31/7 12, 10/8 26 og 25/8 30 (NRA, FET).

Årets sidste: 15/9 1 **Gulstav** (KNF).

Tinksmed *Tringa glareola*

Årets første: 25/4 1 **Tryggelev Nor** (HÆG). I foråret er der kun to-cifrede tal fra to lokaliteter: 7/5 36 **Sundet**, Fåborg (EDA) og 22/5 15 **Tryggelev Nor** (NRA) som max.tal.

I efteråret er **Tryggelev Nor** helt dominerende med op til 124 10/8 (NRA), som er ny amtsrekord. Årets sidste er også herfra: 14/9 1 (NRA).

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

Første iagttagelse: 24/4 1 N **Hov** (KNF). Herefter observeres arten flere gange med to-cifrede antal ved **Arreskov Sø** med max. 22/5 29 (EEH). Samme dag ses årets højeste antal på Langeland: 22/5 33 **Tryggelev Nor** (NRA).

20/7 24 **Slambassinet** (NLA), 31/7 23 rast **Bukkemose Strand** (THH) og 10/8 22 **Tryggelev Nor** (NRA) er efterårets toppe. Den sidste ses 19/10 **Arreskov Sø** (EEH), hvilket er ganske sent.

Stenvender *Arenaria interpres*

1997 blev med under 40 fugle et meget dårligt år. Kun ganske få iagttagelser er af mere end et eksemplar: 4/5 2 rast **Hov Nordstrand** (KNF), 7/5 3 **Vigelsø** (KDJ), 8/5 3 **Thurø Rev** (AB), 26/9 7 og 28/11 7 **Mågeøerne** (JEB), 23/10 3 N **Horseklint** (MMJ, NLA).

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Sorteret for gengangere er der set 5 fugle på 3 lokaliteter: 21-22/5 1 ad. hun i nordenden af **Tryggelev Nor** (flere), 2/6 1 hun **Vigelsø** (KDJ), 26/8 - 14/9 op til 2 1k i **Salme Nor** (flere) og 24/9 1 1k **Bøjden Nor** (EEH).

Thorshane *Phalaropus fulicarius*

Hele to iagttagelser i 1997: 15/5 blev en Thorshane i vinterdragt fanget af en Havørn i **Arreskov Sø** (STW og L. Rasmussen). Iagttagelsen er godkendt af SU. 2/10 1 rast **Horseklint** (FLB). Dette er en af de helt sjældne arter i Fyns Amt. Den seneste iagttagelse er helt tilbage fra 1964 i Assens Havn.

Mellemkjo *Stercorarius pomarinus*

Med 4 fugle blev 1997 et pænt år. Alle sås i oktober: 8/10 1 lys ad **SØ Sønderhjørne** (PDP), 12/10 1 R-N **Horseklint** (HEL), 13/10 1 SV **Dovns Klint** (KNF) og 23/10 1 1k R-N **Horseklint** (MMJ, NLA).

Almindelig Kjo *Stercorarius parasiticus*

Årets total blev på 35 fugle. Forårstrækket har **Sønderhjørne** nærmest fået monopol på i de seneste år, og 1997 blev ingen undtagelse. Det blev til 6 fugle i år: 7/4 1 **SØ**, 30/4 1 NV, 2/5 2 **SØ**, 9/5 1 **SØ** og 13/5 1 **SØ** (PDP). Efterårets 29 fugle sås alle på Nordfyn. Ved **Horseklint** sås 10/9 9 N (NLA), 21/9 4 N (THH, HEL), 2/10 2 N (MMJ, FLB), 11/10 8 N + 2 S (NLA, MMJ, EDA) og 12/10 2 N (HEL). Desuden 23/9 2 V **Flyvesandet** (THH).

Lille Kjo *Stercorarius longicaudus*

Ny art for amtet - og hvilken debut! 2/10 sås i tidsrummet 9:30-13:20 ikke færre end 9 nordtrækkende 1k-fugle ved **Horseklint** (MMJ, FLB). Et par uger senere sås arten også på Langeland, idet en adult fugl trak SV over **Gulstav Mose** 17/10 (OTØ).

Storkjove *Stercorarius skua*

Det blev til hele 8 Storkjover i 1997, hvilket betød næsten en fordobling af antallet af fynske fund. Alle nævnes: 10/9 1 N + 1 R Horseklint (NLA), 2/10 2 1k N Horseklint (MMJ, FLB), 6/10 2 S og 7/10 1 1k SV Dovns Klint (KNF) samt 12/10 1 Horseklint (BIS).

Kjove sp. *Stercorarius sp.*

Blot 3 kjover blev ikke bestemt: 2/10 1 N Horseklint (MMJ, FLB), 13/10 1 S Dovns Klint (KNF) og 26/10 1 N Horseklint (MMJ).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

Artens fremgang mærker vi også til på Fyn. 1997 var fjerde år på stribe med iagttagelser, denne gang med 2 fugle: 17/7 1 2k Bøjden Nor (EEH) og 5/12 1 1k Arreskov Sø (EEH).

Dværgmåge *Larus minutus*

Årets total blev på 261 Dværgmåger, fordelt på 2 vinter, 99 forår (25/4-24/5) og 160 efterår (31/8-10/11). De 2 vinterfugle sås ved Sløddæmningen 26/1 (NRA), mens den første i øvrigt var en 2k-fugl ved Fyns Hoved 25/4 (MMJ). Størsteparten af forårets fugle sås i løbet af to dage: 27/4 16 ad SØ Sønderhjørne (PDP) og 16 R Arreskov Sø (EEH) og 28/4 15 Ø Dovns Klint og 32 ad + 6 2k R Tryggelev Nor (OHG, NRA).

Efterårstrækket blev i høj grad en oktoberbegivenhed; i denne måned sås 152 mod bare 3 i august, 3 i september og 2 i november. Klart bedste dag var 17/10 med 94 SV Dovns Klint, og fra samme sted kan nævnes 7/10 13 SV og 18/10 12 S (KNF). Udenfor Sydlangeland blot 3 iagttagelser: 10/9 1 2k N og 12/10 6 N Horseklint (NLA, HEL) og 28/9 1 1k V Sønderhjørne (PDP).

Sabinemåge *Larus sabini*

Amtets 2. fund, på samme lokalitet og næsten samme tidspunkt som førstefundet fra 1996: 7/10 1 1k SV Dovns Klint (KNF).

Hættemåge *Larus ridibundus*

Årets største rasttal var 8/3 600 Lunkebugten (JSA) samt 12/10 og 22/10 3000 Arreskov Sø (EEH). Fra foråret desuden flere pæne trækter fra Hov Nordstrand og Sønderhjørne. Ved Hov i alt 5665 trækkende med 30/3 619 NV og 31/3 850 NV som de største tal (KNF). Ved Sønderhjørne blev totalen på 2303 med samme kulminationstidspunkt som på Nordlangeland: 30/3 321 N og 31/3 1000 N (PDP). Yngletal er kun indsendt fra 3 kolonier: Enghaven, Føns 500 par (NLA), Gyldensten 300 par (JEB) og Vigelsø 2750 par (KDJ). Bestanden på Vigelsø er den største siden starten af 80'erne, og herfra meldes om god ungeproduktion.

Stormmåge *Larus canus*

Også for denne art er de største tal fra Arreskov Sø, og der er endda tale om rigtig høje tal herfra: 12/10 og 22/10 2000 (EEH). Herudover bør nævnes 12/5 1120 i kolonien på Ejlinge (JEB), 2/8 750 på en mark ved Vesteregn (EDA) og 11/8 500 Brændegård Sø (PDP).

Af træk blev det ved Hov Nordstrand kun til 927 Stormmåger, flest 7/4 108 N og 16/4 132 N (KNF), og ved Sønderhjørne taltes 396, flest 31/3 132 NV (PDP).

Yngletal er indsendt fra 5 lokaliteter: Bastholm 3-5 par (BSN), Mågeøerne 34 par (JEB), Nærå Strand 33 par (KDJ), Vigelsø 266 par (KDJ) og Monnet 79 par (PVR).

Sildemåge *Larus fuscus*

De første fugle sås ved Tryggelev Nor og Vesteregn 26/3 (FET), mens årets sidste trak ved Dovns Klint 11/10 (KNF).

De optalte ynglekolonier var: Vresen 18 par, Mejlø 12 par, Bogø 75 par (alle LAH) og Bastholm med 9 par; her sås 26/4 15 og 7/6 18 (BSN).

Øvrige store tal var 11/4 12 N Horseklint (MMJ), 10/9 96 ad N Horseklint (NLA) og 23/9 6 R Keldsnor (KNF).

Sølvmåge *Larus argentatus*

De eneste større rasttal blev 12/10 og 22/10 3000 Arreskov Sø (EEH).

Der er kun kommet yngletal fra 5 kolonier, nemlig Bastholm 450 par, Småholmene 100 par (BSN), Mågeøerne 218 par (JEB), Hofmansgave 7 par og Vigelsø 31 par (KDJ).

Der er indsendt en enkelt observation, der skulle dreje sig om en af de gulbenede racer, *michahellis* eller *cachinnans*. Disse former er imidlertid et SU-anliggende, og alle fund bliver for tiden henlagt.

Svartbag *Larus marinus*

De største rasttal var 2/2 200 Dovns Klint (EDA) og 12/8 48 Keldsnor (KNF).

Som for de øvrige måger er kun få ynglekolonier blevet talt op i 1997. På Mågeøerne taltes ikke færre end 40 par (JEB), hvilket gør kolonien til amtets største. Herudover 9 par Bastholm og 2 par Småholmene (BSN), 1 par Hofmansgave og 4 par Vigelsø (KDJ).

Ride *Rissa tridactyla*

Et ringe år med kun 24 Rider, heraf kun 2 fra første halvår: 31/1 1 ad N og 29/3 1 2k N Horseklint (MMJ). Efterårets største tal blev 26/10 11 N Horseklint (MMJ).

Rovterne *Sterna caspia*

Et flot år med 6 fugle: 1/7 1 ad Ø Monnet (JSA), 23/7 1 Rudkøbing (NRA) samt 27/8 1 ad + 1 1k SV og 13/9 2 ad SV Dovns Klint (KNF).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Første observation blev gjort 16/3 med hele 5 ved **Horseklint** (MMJ, JHJ, BAN), mens årets sidste passerede **Dovns Klint** 13/10 (KNF). De største tal stammer alle fra Fyns Hoved-området: 12/4 40 R **Horseklint** (MMJ, FES), 19/8 55 R **Fællesstrand** (THH), 10/9 72 N **Horseklint** (NLA) og så sent som 11/10 trak hele 30 N ved **Horseklint** (NLA, EDA, MMJ). Ved **Dovns Klint** sås i alt 166 trækkende i løbet af efteråret (KNF).

De indsendte yngletal var: **Fiskeholm** 40 par (LAH) og 314 par på **Skalø** ved **Vigelsø** (KDJ). I 1996 ynglede arten slet ikke ved Odense Fjord. Til gengæld var der dette år 300 par på **Ejlinge** ved **Æbelø**, som nu er vendt tilbage til fjorden. Amtets sidste koloni, **Eskildsø** i **Lindelse Nor**, blev ikke optalt i 1997.

Fjordterne *Sterna hirundo*

Årets to første Fjordterner trak ved **Horseklint** 22/4 (MMJ, SG), mens den sidste (meget sene) observation er fra **Arreskov Sø**: 12/10 3 (EEH). Dagen før sås 5 samme sted (EEH).

Årets største tal blev fra foråret 11/5 15 og 21/5 18 **Arreskov Sø** (EEH) og fra efteråret 17/7 19 og 18/7 38 **Arreskov Sø** (EEH), 10/9 91 N **Horseklint** (NLA) og 13/9 18 SV **Dovns Klint** (KNF).

Der er ikke indrapporteret ynglefund, men både i **Arreskov Sø** og **Brændegård Sø** sås arten regelmæssigt i yngletiden.

Havterne *Sterna paradisaea*

Første iagttagelse blev 12/4 3 SØ **Sønderhjørne** (PDP), men allerede 9/4 trak en ubestemt Fjord/Havterne ved **Hov Nordstrand** (KNF). Sidste obs. blev 18/9 1 SV **Dovns Klint** (KNF).

Af større tal kan nævnes: 17/4 50 trk **Sønderhjørne** (PDP), 22/4 47 N (samt 121 Fjord/Havterner) **Horseklint** (MMJ, SG), 26/4 25 NV + 54 SØ **Sønderhjørne** (PDP) og 22/5 55 R **Emtekær Nor** (NLA). De eneste større indrapporterede yngletal er 58 par **Mågeørne** (JEB) og 33 par **Vigelsø** (KDJ).

Dværgterne *Sterna albifrons*

I alt blev der gjort 30 iagttagelser af 72 fugle i perioden 20/4-25/8. Heraf drejer 5 observationer sig om andet end 1-2 eks.: 20/4 4 og 19/6 5 **Tryggelev Nor** (NB, JSA), 10/6 4 **Æbelø Holm** (JEB) samt 28/7 12 ad + 4 juv og 25/8 6 **Nørå Strand** (SEE, KDJ). På sidstnævnte lokalitet ynglede 3 par (KDJ), mens enlige ynglepar konstateredes på **Mågeørne** og **Æbelø Holm** (JEB).

Sortterne *Chlidonias niger*

Ikke noget stort år for Sortterner, men dog noget bedre end "katastrofeårene" 1995 og 1996. Foråret gav i alt 24 fugle 27/4-20/6, mens 13 sås i efteråret (12/7-19/9). Flest fugle (i alt 19) sås i **Arreskov Sø**, bl.a. 6/5 5, 20/6 4 og 19/8 3 1k (EEH, PDP) samt årets første 27/4 og sidste 19/9. Herudover bør nævnes 8/5 3 NØ **Hov**

Nordstrand (KNF), 21/5 3 R **Vigelsø** (KDJ) og 28/8 5 S **Bukkemose Strand** (THH).

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

Årets ornitologiske sensation i Danmark – invasionen af Hvidvinget Terne – blev også bemærket på Fyn. Det hele var overstået i løbet af to dage, men nåede alligevel at lokke en masse folk i felten.

Det startede 14/5 med hele 41 i **Arreskov Sø** (FLB, STW) og 16 i **Brændegård Sø** (Arne Mortensen). Disse store forekomster var desværre meget kortvarige, og andre ornitologer nåede kun at se hhv. 2 og 3 fugle ved de to søer. Fra 14/5 desuden 2 **Søgård Mose** (THH, NLA). Andendagsgildet 15/5 gav kun tre obs.: 2 **Arreskov Sø** (NLA), 4 **Brændegård Sø** (PVR) og 3 **Søgård Mose** (NRA). Alt i alt sås (efter frasortering af sandsynlige gengangere) mindst 61 Hvidvingede Terner. Alle aldersbestemte var adulte.

Iagttagelser fra invasionen skal ikke foreliges DOF's Sjældenhedsudvalg.

Lomvie og Alk *Uria aalge & Alca torda*

Disse to arter ses i størst tal i Fyns Hoved-området og Lillebælt, og sædvanligvis bliver kun en lille del artsbestemt, i år knap en trediedel. Der er ikke meldt om oversvømmende fugle, forårets sidste sås 13/5 og efterårets første 10/9. De største tal 7/4 16 V + 12 SØ, 12/4 47 V og 20/4 16 V + 17 SØ **Sønderhjørne** (PDP), 11/10 54 N + 2 S (heraf min. 25 Lomvier) og 23/10 67 N + 2 S + 5 R **Horseklint** (MMJ, NLA, EDA). Endelig sås hele 73 ved **Knudshoved** 28/12, som alle skulle være Lomvier (EDA).

Tejst *Cephus grylle*

I alt 31 observationer af 90 fugle, men formentlig er en meget stor del gengangere. Udenfor Fyns Hoved-området som sædvanlig kun få obs., alle nævnes: 23/9 1 R + 1 1k V **Flyvesandet** (THH), 11/10 1 S, 17/10 1 S og 28/10 1 ad R **Dovns Klint** (KNF) samt 20/10 1 V og 2/11 1 V **Sønderhjørne** (PDP). Ved **Horseklint** disse store tal: 31/1 5 N, 8/2 10 V, 11/2 7 N, 23/2 4 V + 8 R og ny amtsrekord 11/10 med 26 N (MMJ m.fl.). Der er ikke meldt om Tejster mellem 2/5 og 21/9 - er arten ikke længere fynsk ynglefugl?

Søkonge *Alle alle*

Endnu et stort år for denne alkefugl, der for bare få år siden var en sjælden gæst i det fynske. Efter frasortering af de mest sandsynlige gengangere (rastende fugle set på samme lokalitet med få dages mellemrum) bliver totalen på 70 fugle, heraf 44 i første halvår og 26 i andet.

Forårets fugle sås primært ved **Horseklint**, bl.a. 8/2 4 V, 21/2 2 V + 2 R, 23/2 17 V og 25/2 1 V + 3 R (MMJ, SG). Fra resten af amtet disse tal: 1/1 1 **Bogense** (JEB), 10/1 2 **Kerteminde Havn** (FET), januar 2 **Odense Fjord** (fundet druknede i fiskegarn og indleveret til konservator), 1/2 1 og 2/2 2 ud for **Tryggelev Nor** (OHG) samt 23/3 2 NØ og 16/4 2 Ø **Hov Nordstrand** (KNF).

Efterårets første sås 12/10 med 1 **Horseklint** (HEL), hvor også de største tal er fra: 23/10 5 N, 26/10 4 N, 13/12 5 N og 27/12 4 R (MMJ, NLA). Fra andre lokaliteter blot 29/10 1 S **Dovns Klint** (KNF) og 3/11 2 **Æbelø** (JEB).

Lunde *Fratercula arctica*

21/9 1 **Horseklint** (HEL). Fuglen sås først trække nord, men passerede senere "klinten" i sydgående retning. Amtets andet fund.

Huldue *Columba oenas*

En enkelt vinterobs., 12/1 1 **Hollufgård** (MMJ), mens de første på forårstræk sås 8/2, 2 N **Horseklint** (MMJ) og 1 **Fredmosen** (OHG). På **Hov Nordstrand** blev forårstotalen på 149, under det halve af sidste års total. De bedste dage var 1/3 44 N, 5/3 23 N og 22/3 17 N (KNF). Ved **Horseklint** blev det til 75, flest 23/2 12 N og 8/3 12 N (MMJ). Forårets sidste sås 8/5, mens der er iagttagelser fra yngletiden fra **Haveskov v/Hverringe** (PHV), **Hvidkilde Sø** (NBJ), **Neverkær** (FLB) og **Arreskov Sø** (EEH). Efterårstrækket blev lidt af et flop. Ved **Dovns Klint** blot 59 trækkende (KNF), mens 32 sås ved **Sønderhjørne** (PDP). De største træktal: 26/9 20 V **Ristinge Klint** (JHJ), 14/10 10 S og 26/10 8 S **Dovns Klint** (KNF).

Ringdue *Columba palumbus*

Trækmæssigt langtfra noget imponerende år. Forårstotalerne blev 25.894 ved **Hov Nordstrand** og 6220 ved **Horseklint**. Ved **Hov** blev det til 9 dage med over 1000 duer, flest 1/3 3055, 9/3 2250, 27/3 2815 og 31/3 3445 (KNF), mens de bedste dage ved **Horseklint** var 1/4 1990, 2/4 1450 og 9/4 1030 (JHJ). Et par store rasttal fortjener også at blive nævnt: 27/2 1200 **Nordskov**, **Hindsholm** (NLA) og 25/3 4000 **Nyborg** (RYT).

Efteråret gav 34.470 trækkende ved **Dovns Klint** og 6475 ved **Sønderhjørne**. Ved **Dovns Klint** 12 dage med over 1000, første store dag 27/9 2400, mens flest sås 12/10 3540, 20/10 3445, 21/10 5690 og 26/10 3120 (KNF). Ved **Sønderhjørne** blev 26/10 900 og 3/11 2174 de største dage (PDP).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Kun iagttagelser fra trækstederne har fundet vej til rapporten. De største tal blev 2/5 5 F **Hov Nordstrand** (KNF), 18/10 5 S, 18/10 7 F og 30/10 14 F **Dovns Klint** (KNF) samt 21/10 4 F **Sønderhjørne** (PDP).

Gøg *Cuculus canorus*

Årets første kikkede i **Fåborg** 8/5 (PDP), mens den sidste sås i **Gulstav Mose** 26/8 (KNF).

Slørugle *Tyto alba*

Fra fynske konservatorer er meldt om 3 fugle, der er fundet døde og indleveret til udstopning i årets løb: 1/2 1 **Munkebo**, 1/3 1 **Vissenbjerg** og 12/11 1 **Hesselager**.

DOF-Fyns uglemand, Søren Bøgelund, har mere positivt nyt: 4 ynglepar og 4 enlige fugle var på plads rundt om i amtet.

Kirkeugle *Athene noctua*

Desværre ingen iagttagelser af denne art.

Natugle *Strix aluco*

Tilsyneladende ikke en art, folk interesserer sig særlig meget for. 17 iagttagelser er indsendt, hvoraf de 10 er fra **Hov Nordstrand** med 1-2 fugle hele foråret (KNF). Ellers kan det nævnes, at 4 tuede ved **Brahetrolleborg-skovene** 8/3 (MMJ), og at 1 hørtes i **Kerteminde** 13/12, hvor arten skulle være en lokal sjældenhed (BKS).

Skovhornugle *Asio otus*

5 fugle er efterhånden en normal årstotal for denne ellers ret almindelige ugle. Er der slet ikke nogen, der kender til vintersovepladser? Årets iagttagelser var 3/2 1 **Flyvesandet** (FET), 6/2 1 **Gelskov** (EEH), 1-2/5 1 **Hov Nordstrand** (KNF), 28/5 1 four. **Dalby** (MMJ) og 10/6 1 **Brændegårdssøen** (SG).

Mosehornugle *Asio flammeus*

Året gav 4 iagttagelser af 8 fugle, alle fra 1. halvår: 16/1 1 **Vestermade** (BKS), 8/1 3 **Maden**, **Helnæs** (FET), 20/4 1 **Æbelø Holm** (JEB, RYT, KP) og 29/4 3 **Hov Nordstrand** (KNF).

Natravn *Caprimulgus europaeus*

18/8 1 **Gulstav Vesterskov** (KNF).

Mursejler *Apus apus*

Årets første sås ved **Hov Nordstrand** 8/5 og den sidste ved **Dovns Klint** 26/9 (KNF). Ved **Hov** blev trækket kun mangelfuldt dækket, og herfra skal blot nævnes 485 trækkende 26-28/5 (KNF), mens der på **Sydlangeland** i alt sås 1791 trækkende Mursejlere i efteråret, flest 16/8 278 (KNF). Et par større rasttal sås ved **Arreskov Sø**: 23/5 700 og 14/6 600 (EEH).

Isfugl *Alcedo atthis*

Blot 6 fugle sås i '97: 25/1 og 30/1 1 **Bispeeng** (SG), 25/1 og 8/2 1 **Hollufgård** (JSA, SG), 27/1 og 14/3 1 **Skårup Skovmølle** (EEH), 27/9 1 **Gyldensten** (JEB), 21/10 1 **Christiansminde** (AB) og 4/11 1 **Odense Å** ved Zoo (Mariusz Ostanski).

Hærfugl *Upupa epops*

2/5 1 **Hov Nordstrand** (KNF).

Vendehals *Jynx torquilla*

Ganske pænt år med 8 fugle, som fordeler sig med 4 i foråret og 4 i efteråret. Forårets fugle var 26/4 1 **Hov Nordstrand** (KNF), 27/4 1 **Fyns Hoved** (HEL), 4-5/5

1 Gislev (Bodil Westh) og 25/5 1 Fruens Bøge (Erik Thomsen). Efterårets fugle sås alle på Sydlangeland: 25/8 1 Gulstav Mose, 29/8 2 Gulstav (hvoraf den ene også sås 30/8) og 4/9 1 Fakkebjerg (alle KNF).

Grønspætte *Picus viridis*

Årets to iagttagelser var 15/2 1 Hollufgård (SG) og 25/5 1 Hindsgavl Batteriplantage (KDJ).

Stor Flagspætte *Dendrocopos major*

Ikke det store at skrive om for denne art. En fugl på træksforsøg ved Sønderhjørne 20/10 (PDP) er vist det vildeste, der er indberettet.

Toplærke *Galerida cristata*

Der er ikke meldt mange Toplærker. I Odense er der set 3-4 fugle, alle på de kendte lokaliteter.

En fugl opholdt sig 5/1-11/4 Rosengårdscenteret (THH, SG), én 5/1-9/2 Center Øst, Vollsmose (THH) og én 14/2 KC-marked, Mågebakken (THH). Endelig er der én observation 12/3 Bilka (THH) - fuglen fra Rosengårdscenteret og én 1/4 Blangstedgårdsvej, Fyens Stiftstidende (THH).

Der var også en observation uden for Odense: 23/11 2 Lindøværflet (STW).

Hedelærke *Lullula arbeorea*

Forårets første flok sås 1/2 27 Søgårds Mose (OHG), hvilket er tidligt. Samme antal blev set 2/2 27 Gulstav Mose (FET). Også fra februar 13/2 28 Fakkebjerg (NRA). Største tal fra foråret er 14/3 85 Fredsmosen (OHG).

Forårstrækket lå væsentligt under sidste års niveau. Ved Hov Nordstrand trak i alt 68 Hedelærker i perioden 1/3-24/4 (KNF), heraf de 36 i perioden 1/3-4/3. Horseklint havde blot 14 trækkende i perioden 7/3-9/4 (MMJ, BAN, JHJ).

Uden for træktiden 19/6 4 Brænde Å (Åbro Neverkær) (FLB).

383 Hedelærker trak ved Dovns Klint, første fugl 24/9, sidste 10/11. Absolut bedste dag blev 7/10 252 (KNF, OHG). Dette er ny dagsrekord i Fyns Amt. Ved Sønderhjørne trak 29 i perioden 27/9-31/10 (PDP).

Sanglærke *Alauda arvensis*

Forårstotalen blev på i alt 4355 fugle. Første større træktal var 15/1 50 Nærå Strand (NLA). Flest trak ved Horseklint i perioden 31/1-7/5, hovedparten i februar, hvor de bedste dage var 8/2 402 (MMJ), 11/2 384 (MMJ, SG), 13/2 223, 21/2 203, 23/2 850 (MMJ). Eneste trecifrede dag i marts var 8/3 665 (MMJ). I alt trak 2987 fra Horseklint.

Fuglestationen ved Hov Nordstrand registrerede blot 1284 Sanglærker mod 4402 året før. Dette skyldes, at stationen først åbnede 1/3, mens trækket kulminerede i februar. Eneste dag med tal over hundrede blev 1/3 495 (KNF).

Efterårstrækket gav 706 ved Dovns Klint i perioden 24/9-31/10. Bedste dag var 7/10 155 (KNF). Ved Sønderhjørne blev efterårstotalen 591 (PDP). Største træktal blev 12/10 253 S Vejlen, Tåsinge (PVR):

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

For Bjerglærke blev det et magert år, blot 6 fugle, den ene blev til gengæld set af fire observatører: 14/10 1 Sydlangeland (FET), 16/10 3 rast Vesteregn (KNF), 27/10 1 rast Monnet (EDA, MMJ, OTØ, SG) og 8/11 1 rast Fyns Hoved (MMJ).

Digesvale *Riparia riparia*

De første Digesvaler ankom 9/4 2 Arreskov Sø (EEH), herfra også forårets suverænt største tal med 20/5 4000 og 21/5 5000 (EEH). Ellers er der ikke registreret mange Digesvaler på forårstræk: 17/5 220 Ø Enebærødde (JHJ) samt i alt 190 fra Hov Nordstrand i perioden 24/4-13/5 (KNF). Fra Fyns Hoved kun 7/5 5 N (JHJ).

Der er kun optalt tre ynglekolonier: Æbelø 260 par (JEB), Store Svelmø 300 par (JEB) og Syltemade Å/Hulgård 210 par (EDA).

Også efterårstrækket blev magert, fra Dovns Klint trak blot 5393. Første fugl 24/8, sidste 13/10 (i 1996 trak alene 21/8 21500). Bedste dag 18/9 1952 (KNF). Ved Arreskov Sø rastede op til 800 primo september (EEH). Eneste andet større rasttal er 11/8 810 Monnet (FLB).

Landsvale *Hirundo rustica*

Årets første blev 13/4 3 Arreskov Sø (EEH) og 13/4 1 Rudkøbing (OHG). Forårstrækket blev særdeles ringe (dækket?), blot 318 trak ved Hov Nordstrand fra 17/4 til 29/5, fra Horseklint en total på 60, næsten alle fra 7/5 57 (JHJ). Størst træk sås 17/5 521 Enebærødde (JHJ) og 19/5 68 Enebærødde (JHJ). To store rasttal er 20/5 2000 Arreskov Sø (EEH) og 21/5 2500 Arreskov Sø (EEH).

Efterårstrækket forløb i perioden 19/8-24/10. Fra Dovns Klint trak 24652 Landsvaler, bedste dag 18/9 10106 S (KNF). Fra Sønderhjørne trak i alt 356, flest 24/9 161 SV (PDP).

Ved Arreskov Sø rastede op til 800 i september (EEH). Årets sidste blev 26/10 3 rast Arreskov Sø (JHJ).

Bysvale *Delichon urbica*

Første fugl kom 20/4 1 NØ Sønderhjørne (PDP). Forårstrækket gav ikke mange meldinger blot 104 fordelt med 41 Hov Nordstrand (KNF), Horseklint 26 (JHJ) og Enebærødde 37 (JHJ). Som for de to andre svalearter mange rastende 20/5 og 21/5 500 Arreskov Sø (EEH).

Der er kun rapporteret efterårstræk fra Sydlangeland, her trak 2433 Bysvaler mod blot 172 året før. Trækket startede 19/8 og sluttede 16/10, kulmination medio september med 1747 trækkende fra 15/9 til 22/9 (KNF). Også for Bysvalen pæne rasttal fra Arreskov Sø med op til 800 primo september (EEH).

Markpiber *Anthus campestris*

Blot én observation: 30/8 1 rast **Gulstav Mose** (KNF).

Skovpiber *Anthus trivialis*

Forårstotalen fra **Hov Nordstrand** var på 1281 med bedste dag 2/5 483 N (KNF). Fra **Fyns Hoved** og **Horseklint** i alt 171, bedste dag 3/5 120 N **Fyns Hoved** (SG). Efterårstrækket forløb i perioden 12/8-12/10. På nær 26 fugle fra **Sønderhjørne** (PDP) er alle meldinger fra **Sydlangeland**, i alt 4095, heraf de 3745 fra 19/8-6/9, bedste dage 23/8 675 S **Dovns Klint** (KNF), 28/8 520 **Vesteregn** (KNF, FET) og 31/8 1082 S **Dovns Klint** (KNF). Til sammenligning var efterårstotalen året før på 1461.

Engpiber *Anthus pratensis*

Fra foråret er der registreret trækkende Engpibere fra tre lokaliteter: 2342 **Hov Nordstrand**, bedste dage 18/4 499 N og 2/5 551 N (KNF), 886 **Sønderhjørne** med bedste dag 2/5 200 NØ (PDP) og **Horseklint/Fyns Hoved** 745 (MMJ, JHJ, SG) med bedste dag 19/4 227 N (JHJ). Trækket startede 25/2 og forløb frem til 9/5. 85% af fuglene trak medio april til primo maj. Efteråret gav 5070 fra **Dovns Klint**, flest 6/10 1244 S (KNF), fra **Sønderhjørne** i alt 624 med bedste dag 22/9 122 SV (PDP). Vinteren igennem kunne der ses rastende Engpibere, bl.a. 27/12 94 rast **Vigelso** (KDJ) og 27/12 35 rast **Fyns Hoved** (MMJ).

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus*

1 forårs - og 7 efterårsobservationer (KNF): 12/5 1 rast/N **Hov Nordstrand**, 16/9 1 rast **Gulstav Mose**, 19/9 1 SV **Dovns Klint**, 23/9 1 S **Gulstav Mose**, 26/9 1 S **Dovns Klint**, 29/9 1 rast **Fakkebjerg**, 1/10 1 SV **Dovns Klint** og 3/10 1 S **Dovns Klint**.

Skærpiber *Anthus petrosus*

Der er meldt i alt 55 rastende Skærpibere fra 21 lokaliteter, flest 29/1 6 rast **Kerteminde Havn** (JSA, THH). Fra foråret blot 4 trækkende: 13/3 1 N **Horseklint** (MMJ, JHJ), og følgende fra **Hov Nordstrand**: 4/3 1 N, 8/3 1 N og 1/4 1 N (KNF). Efterårstotalen blev på 12 trækkende Skærpibere, alle fra **Dovns Klint**, første 18/9 og sidste 30/10.

Almindelig/Nordlig Gul Vipstjert *Motacilla flava flava/thunbergi*

Årets første fugle blev set 26/4 5 rast **Geels Å** (THH). Der er ingen større træktaal fra foråret, blot 354 trak ved **Hov Nordstrand** med bedste dag 13/5 131 N (KNF), året før trak alene 18/5 1007. Racen **thunbergi** sås bl.a. 14/5 60 rast **Hov Nordstrand**. Noget træk må være overset, da der er et par store rasttal: 15/5 100 rast **Østerø Sø** (HEL), 17/5 65 rast **Fyns Hoved** (MMJ) og 22/5 660 rast **Tryggelev Nor** (OHG, HEL) - sidstnævnte af den nordlige race **thunbergi**. Normalt kan man se et stort træk

af **Gul Vipstjert** sidst i maj på **Fyns Hoved**, men der har der åbenbart ikke været observatører på lokaliteten.

Også efterårstrækket blev beskedent, blot 1039 trak ud fra **Dovns Klint** - de fleste ultimo august/primo september (KNF). Et enkelt stort træktaal er 25/8 650 S **Vesteregn** (FET, KNF). Efterårets eneste større rasttal er 25/8 125 rast **Ny Gesinge** (PVR).

Bjergvipstjert *Motacilla cinera*

Det blev et jævnt år for **Bjergvipstjert**, fra foråret blot 5 trækkende ved **Hov Nordstrand** (KNF), 31/3 1 SV **Drejø** (JHJ) og 6/4 2 N **Horseklint** (MMJ). Efteråret bød på 35 trækkende **Bjergvipstjerter** fra **Sydlangeland** (KNF, FET, NBJ), flest 7/10 5 **Dovns Klint** (KNF) og 8 **Sønderhjørne** (PDP).

Hvid Vipstjert *Motacilla alba alba*

Som for de to andre vipstjertarter blev der ikke registreret mange på forårstræk, kun 590 trækkende i perioden 4/3-2/5, fordelt med 148 **Hov Nordstrand** (KNF), 270 **Horseklint** (MMJ, JHJ, m.fl.) og 172 **Sønderhjørne** (PDP). Eneste større træktaal er 30/3 58 N **Horseklint** (MMJ) og 4/4 68 N **Horseklint** (MMJ). Efterårstotalen fra **Dovns Klint** var væsentligt større end året før. I alt trak 2846 fugle i perioden 13/8-26/10, store dage var 18/9 347 og 11/10 457 (KNF). Fra **Sønderhjørne** i alt 154 trækkende **Hvide Vipstjerter** (PDP). Rastende fugle kunne bl.a. ses 28/7 30 rast **Brændegård Sø** (EEH), 4/9 30 rast **Brændegård Sø** (EDA), 12/9 60 rast **Arreskov Sø** op til 28/9 120 rast **Arreskov Sø** (EEH) og 23/9 40 rast **Fåborg** (PDP).

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarelli*

To observationer, begge fra samme lokalitet: 6/3 1 rast/N og 11/3 1 han rast **Hov Nordstrand** (KNF).

Silkehale *Bombycilla garrulus*

Sammenlignet med sidste års invasion blev det et stille år, flest **Silkehaler** blev set i foråret, med tyve observationer af enkeltfugle eller småflokke, de største var 3/1 30 **Odense** (SEE), 7/1 30 **Fåborg** (GKN), 16/1 25 **Svendborg** (PVR), 20/1 25 **Odense Havn** (MMJ), 24/1 49 **Bispeeng** (SG), 23/4 32 **Middelfart** (MMJ) og 29/4 28 **Thurø** (AB). Fra efteråret blot syv observationer af i alt 24 fugle, flest 7/12 10 **Fåborg** (PDP) og 19/12 5 **Søndersø** (SG).

Vandstær *Cinclus cinclus*

Fra foråret er meldt to fugle, der opholdt sig i længere tid på samme lokalitet: 1/1-4/3 1 **Hollufgård/Glisholm** (KGR, SG, MMJ, THH) og 1/1-14/2 1 **Silkeå** (HKN, EDA, THH). Yderligere er der tre enkeltobservationer: 4/3 1 **Ejbygade, Odense** (SG), 23/1 1 **Hundstrup Å** (EDA) og 2/4 1 **Store Å** ved **Brenderup** (PHV).

Fra efteråret op til 5 fugle ved **Odense Å**, 26/10-16/11 4 **Borreby-Dalumvej** (JHJ, TTO) og 12/11-21/11 1 **Munke Mose** (JSA), samt op til tre fugle 22/11-31/12 3 **Silkeå** (MMJ, SG, EEH m.fl.).

Jernspurv *Prunella modularis*

Forårstrækket gav 453 fra **Hov Nordstrand** (KNF) og blot 79 fra **Horseklint** (MMJ, SEE, JHJ). Fra efteråret kun 273 trækkende ved **Dovns Klint**, flest 7/10 113 S (KNF). Trækket er vanskeligt at registrere, da Jernspurven ofte trækker i dagbrækningen.

Rødhals *Erithacus rubecula*

Trækket er ofte koncentreret på få dage, hvilket også fremgår af indberetningerne med to dage med stort fald: 26/4 1000 rast **Fyns Hoved** (SEE), 26/4 200 rast **Hov Nordstrand** (KNF) og 27/4 1000 rast **Fyns Hoved** (HEL).

Nattergal *Luscinia luscinia*

Den første Nattergal sang 10/5 1 **Hvidkilde Sø** (EDA), mere end én er meldt fra tre lokaliteter: 23/5 2 **Arreskov Sø** (EEH), 3/6 4 **Emtekær Nor** (NLA) og 19/6 5 **Fredmosen** (JSA). Dette giver næppe et dækkende billede af artens udbredelse i Fyns Amt.

Årets sidste fugl blev 30/8 1 rast **Gulstav** (KNF).

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Der er meldt fra 16 lokaliteter, i alt 18 fugle. Enkelte fugle overvintrede: 27/11 1 **Stige Ø** (THH) og 17/1 2 **Rudkøbing Havn** (OHG).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Rødstjerten ankom 26/4 1 rast **Fyns Hoved** (SEE), herfra også forårets største tal 6/5 17 rast **Fyns Hoved** (SG). Der er kun meldt 68 rastende fugle fra foråret. Fra efteråret to større tal: 30-31/8 15 rast og 20/9 30 rast **Gulstav Mose** (KNF).

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

Fra foråret kun spredte iagttagelser i perioden 27/4-28/5, flest 3/5 3 rast **Henninge Nor** (NLA) og 6/5 6 rast **Hov Nordstrand** (KNF). Efteråret gav større koncentrationer: 13/8 7 rast og 5/9 48 rast **Gulstav** (KNF). Det sidste tal ligger i den pæne ende.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata*

Andet år i træk, hvor arten blev truffet i amtet, 21/4 1 rast **Hov Nordstrand** (KNF).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

Arten ses tilsyneladende kun i træktiden. De første fugle ankom 20/4 2 **Tryggelev Nor** (OHG). Herfra også forårets største rasttal 22/5 8 **Tryggelev Nor** (OHG).

Fra efteråret to iagttagelser af mere end 10 Stenpikkere: 27/8 12 og 5/9 27 **Gulstav** (KNF). Årets sidste Stenpikker var 7/10 1 rast **Østerø Sø** (JHJ).

Ørkenstenpikker *Oenanthe deserti*

Der blev ikke set mange Ørkenstenpikkere i 1997. Blot en enkelt observation: 16/3-29/3 1 rast **Nordenhuse** (BKS og mindst 300 andre). Godkendt af SU.

Ringdrossel *Turdus torquatus*

De fleste Ringdrossler ses om foråret, hvilket også fremgår af indberetningerne: 41 fugle fra 20/4 til 11/5 på ti lokaliteter og 6/10 1 TF **Dovns Klint** (KNF). Kun få observationer af mere end én: 25/4 3 rast **Jøvet** (MMJ), 25/4 2 rast **Hov Nordstrand** (KNF), 2/5 9 TF **Hov Nordstrand** (KNF), 3/5 4 rast **Gulstav** (OHG), 3/5 3 rast **Hov Nordstrand** (KNF) og 6/5 2 rast **Fyns Hoved** (SG).

Sjagger *Turdus pilaris*

De største flokke fra 1. kvartal er 1/1 500 **Bøgebjerg Strand** (MMJ), 2/1 800 **Ny Gesinge** (PVR), 7/1 250 **Syltemade Å** (NBJ), 8/1 450 **Drejød** (EEH) og 23/1 300 **Jersø** (SG).

Forårstrækket gav 1594 fra **Hov Nordstrand** i perioden 5/3-12/5, bedste dage 24/4 227 N, 1/5 276 N og 2/5 543 N (KNF). Fra **Horseklint** i alt 620, bedste dage 1/4 235 N (JHJ), 2/4 113 N (JHJ) og 2/5 150 V (MMJ).

Sjagger kunne også ses uden for træktiden, f.eks 24/6 3 **Kullerup** (EEH).

Efterårstrækket ved **Dovns Klint** gav en total på 702, flest trak 20/10 265 S og 23/10 290 S (KNF). En stor flok rastede 30/10 600 **Gulstav** (KNF). Fra **Sønderhjørne** 26/10 1190 SV (PDP) og 31/10 600 TF (PDP).

Større flokke fra 4. kvartal er 8/11 300 **Vigelsø** (KDJ), 8/11 120 **Arreskov Sø** (EEH) og 30/11 150 **Gyldenstens Enge** (JEB).

Sangdrossel *Turdus philomelos*

Første fugl ankom 5/3 1 **Løkkeby Enge** (OHG). Kun beskedne rasttal fra foråret, de største er 27/4 30 **Fyns Hoved** (HEL) og 1/5 50 **Hov Nordstrand** (KNF).

Fra efteråret 30/9 50 rast **Østerø Sø** (THH), sidste fugl 9/12 1 rast **Keldsnor** (JSA).

Vindrossel *Turdus iliacus*

Der blev set en del flokke rastende i 1. og 2. kvartal, bl.a. 25/1 50 **Hjallese** (JSA), 19/2 76 **Odense Universitet** (THH), 23/4 150 **Strammelse** (PVR) og 25/4 100 **Odense** (THH), mens kun 13 er set trækkende.

Næsten hele efterårstotalen på 5510 fra **Dovns Klint** trak 13/10 5140 S (KNF) - også mange rastende fugle 13/10 500 **Gulstav** (KNF). Fra **Sønderhjørne** kun 140 trækkende eller trækforsøgende (PDP). Ultimo oktober rastede op til 70 Vindrossler ved **Arreskov Sø** (EEH, NBJ).

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

Forårstrækket gav i alt 200 fra Hov Nordstrand, her blev bedste dag 8/3 70 N (KNF) og fra Horseklint en total på 137 (MMJ, JHJ, SEE), flest 2/4 51 NØ (JHJ, SEE).

Der er ynglefund flere steder i amtet.

Efterårstotalen fra Dovns Klint blev på 155, bedste dag 20/10 52 (KNF). Fra Sønderhjørne er største tal 18/10 18 TF (PDP).

Enkelte fugle overvintrer: 14/12 6 rast Bogensø (MMJ).

Græshoppesanger *Locustella naevia*

Der er hørt 16 syngende Græshoppesangere fra 14 lokaliteter i perioden 11/5-30/7. Fra efteråret kun én observation: 13/8 1 ringmærket Gulstav Mose (KNF).

Savisanger *Locustella luscinioides*

Blot én fugl fra 5/6 og 8/6 Fredmosen (HÆG). Her har der de seneste år været flere syngende fugle fra sidst i april.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Hvis man skal dømme ud fra indberetningerne er Sivsangeren ved at forsvinde som fynsk ynglefugl. Kun tre fugle er set/hørt i yngletiden: 1/6 1 Fredmosen (FET), 5/6 1 Odense Å (Borreby-Dalumvej) (THH) og 8/6 1 Søgård (HÆG).

I Gulstav Mose blev 23 fugle ringmærket i august og september, mens yderligere 2 med udenlandske ringe blev aflæst.

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

Den første blev hørt 12/5 1 Sundet, Fåborg (PDP). Det er småt med indberetninger, blot 28 Kærsangere er hørt syngende - flest 25/5 8 Odense Å (Borreby-Dalumvej) (JHJ). Langs Odense Å i Odense blev der sidste år hørt 30 på en enkelt aften.

Også meget få gik i nettene i Gulstav Mose, kun 11 mod sidste års 14 og forrige års 108.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Fra yngletiden er der kun tal fra fem lokaliteter, fra de største lokaliteter foreligger der ingen tal, så artens status skal ikke vurderes ud fra indberetningerne. Flest er meldt 18/5 9 Arreskov Sø (EEH) og 21/5 9 Drejø Sønderløse (EEH).

473 Rørsangere fik ring på i Gulstav Mose fra 4/8 til 15/10. Her rastede også mange fugle, op til 100 medio august.

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus*

For første gang siden 1993 blev arten set i amtet. En fugl lod sig se og høre i Gulstav Mose fra 18/5 til 19/6. En enkelt gang i dette tidsrum er der set 2 fugle (SØB), så der har muligvis været tale om et ynglepar.

Gulbug *Hippolais icterina*

Første fugle blev hørt 13/5 Odense Å (Borrebyvej-Dalum) (JHJ). Der er ingen større tal fra foråret, flest syngende var 2/6 4 Sønderhjørne (PDP).

I august blev 70 ringmærket i Gulstav Mose, hvor op til 50 rastede.

Høgesanger *Sylvia nisoria*

En 1 k fugl blev ringmærket 12/8 i Gulstav Mose, 12. fund i Fyns Amt.

Gærdesanger *Sylvia curuca*

Med 6/5 10 rast Hov Nordstrand (KNF), 15/5 10 Fyns Hoved (NLA), 5/8 40 rast Gulstav Mose (KNF), 6/8 30 rast Gulstav Mose (KNF) blev 1997 et særdeles beskedent gærdesangerår. Sidste år blev 209 ringmærket, i år kun 72.

Tornsanger *Sylvia communis*

Tornsangeren blev ikke registreret i større omfang, maksimum for foråret blev 13/5 30 rast Hov Nordstrand (KNF), og fra efteråret faldt maksimum på samme dage som for Gærdesanger med 5/8 og 6/8 40 rast Gulstav Mose (KNF).

Havesanger *Sylvia borin*

Meget få og meget små tal: 12/5 15 rast Hov Nordstrand (KNF) er maksimum.

Munk *Sylvia atricapella*

Som for de andre sylviasangere meget små tal, maksimum fra foråret er 15/5 10 rast Fyns Hoved (NLA). Ringmærkningen i Gulstav Mose gav 49 mod sidste års 48 plus 45 ringmærket ved Hov Nordstrand.

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*

Kun 9 observationer af 9 enkeltfugle, 7 i maj og 2 fra august.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

De første Gransangere kom en måned tidligere end sidste år: 5/3 1 rast Hov Nordstrand (KNF) og 7/3 1 rast Horseklint (MMJ). Et større rasttal fra foråret er 3/5 30 Hov Nordstrand (KNF).

250 blev ringmærket i Gulstav Mose, de 47 på en dag, hvor også mange rastede: 18/9 200 Gulstav Mose (KNF). Sidste fugle var 25/10 2 rast Gulstav (KNF).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Den første kom som sidste år 7/4 1 Rudkøbing (OHG). Eneste observation af mere end en fugl er 3/5 50 Hov Nordstrand (KNF).

I Gulstav-området rastede mindst 1000 Løvsangere 14/8, heraf de 120 i Gulstav Mose. I alt 201 blev ringmærket i hele efteråret mod 386 året før.

Fuglekonge *Regulus regulus*

Meget få Fuglekonger blev meldt ind. Fra foråret kun 1/4 50 rast **Hov Nordstrand** (KNF) og udover 51 ringmærkede i **Gulstav Mose** ingen fra efteråret. Året før var der flere rasttal på 500.

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapellus*

Der blev set 4 fugle: 16/3 2 rast **Gulstav Østerskov** (NRA, OHG), 2/5 1 rast/sy **Søndenbro** og 15/10 1 rast **Gulstav Vesterskov** (NRA, KNF).

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata*

Fra foråret er der kun meldt 10 rastende fugle, de 6 fra **Hov** (KNF) og 17/5 3 rast **Fyns Hoved** (MMJ).

Fra **Gulstav** nogle pæne rastdage: 27/8 10, 18/9 10 og 20/10 10 (KNF).

Lille Fluesnapper *Ficedula parva*

3 fugle blev det til: 25/5 1 sy **Hindsgavl Batteriplantage** (KDJ), 9/6 1 2k rast/sy **Lunden** (HÆG) og 2/10 1 rast **Holmegård v. Søndenbro** (NRA). Sidste år blev arten ikke set i amtet.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

De første er 26/4 5 rast **Hov Nordstrand** (KNF). Største tal fra foråret er 6/5 13 **Fyns Hoved** (SG).

Fra **Gulstav** er der et par pæne rasttal: 31/8 20 og fra dagene med mange **Grå Fluesnapper** også 18/9 og 20/9 20 (KNF). Årets sidste blev 24/9 1 rast **Sønderhjørne** (PDP).

Skægmejse *Panurus biarmicus*

2/2 gav en optælling på **Sydlangeland** et antal på 27 (FET), ellers er det ikke de store flokke, der præger. I yngletiden er der kun obs. fra **Fredmosen** med max. 4 11/6 (NLA), mens der i efteråret var 6 trækforsøgende 21/10 **Dovns Klint** og 24/10 7 rastende i **Keldsnor** (begge KNF) som største tal. Uden for **Langeland** sås 2 ved **Arreskov Sø** flere gange 4-22/12 (RYT, GKN, FET).

Halemejse *Aegithalos caudatus*

Her skal blot nævnes de største flokke: 2/2 12 **Arreskov Sø**, 19/10 12 **Østerø Sø** (SG), 21/10 15 **Sønderhjørne** (PDP) og 5/12 18 **Brændegård Sø** (EEH).

Sortmejse *Parus ater*

10/4 var der 9 N og 25 F ved **Hov Nordstrand**. 21/4 sås 10 af dem trække N (KNF). 12/4 var der ligeledes 10 F ved **Horseklint** (FES, MMJ). Til sammenligning sås blot 3 F 19/10 **Dovns Klint** i efteråret (KNF).

Blåmejse *Parus caeruleus*

Nordlangeland meldte om i alt 470 N 1/3-16/4 (heraf 421 indtil 10/3) med 1/3 79 og 7/3 156 som de største dage (KNF). **Horseklint** havde 904 N i foråret, hvor 7/3 gav 176 N (MMJ), men til forskel fra **Hov** lå klimaks omkring månedskiftet marts/april med 30/3 262 N (MMJ), 1/4 182 N (JHJ), 2/4 100 NØ (SEE, JHJ) og helt frem til 9/4 trak 77 N (JHJ). Til sammenligning trak der kun 24 i april ved **Hov**.

Efterårets invasion var af mindre omfang end i 96, men det blev dog til 1789 S i alt fra **Dovns Klint**. Max. dage var 6/10 503, 7/10 115 og 20/10 903, mens 200 blev anslået rastende i **Gulstav Mose** 12/10. 5/10 røg der 57 i nettene samme sted, mens hele sæsonen gav 162. **Sønderhjørne** talte 324 SV i efteråret med 14/10 155 SV og 18/10 75 SV (og 40 F) som bedste dage (PDP).

Musvit *Parus major*

Horseklint havde i alt 210 nordtrækkende i forårssæsonen, mens **Hov** KNF noterede 150. Der var gode dage ved **Horseklint** 7/3 31 (MMJ), 10/3 53 (JHJ), men ligesom ved **Blåmejsen** var månedskiftet til april bedst: 30/3 26 (MMJ), 1/4 40 (JHJ) og 2/4 50 (JHJ). **Nordlangeland** fremviste også en pendant til blåmejsetrækket med 1/3 60 N, 7/3 50 N og 11/3 40 N som topscorere.

I efteråret var der kun rapporter fra **Dovns Klint**: beskedne 16 S som total (KNF).

Træløber og Korttået Træløber *Certhia familiaris et brachydactyla*

Forhåbentlig er de indkomne tal ikke dækkende for antallet af de to træløberarters forekomst på Fyn, men de er sandsynligvis repræsentative for forholdet mellem dem. Som sidste år er der 6 obs. af **Træløber**, mens der er 45 **Korttåede Træløbere** indberettet, heraf alene 15 syngende 8/3 ved **Fruens Bøge** (THH).

Pungmejse *Remiz pendulinis*

Der blev konstateret 2 ynglepar i **Fredmosen** i 97 (flere observatører). Ellers er der ingen obs. på **Sydlangeland** før i efteråret, hvor **Gulstav Mose** har max. 3 19/9 (KNF), og **Keldsnor** har flest 11/10 med 4 (OHG).

Til gengæld var der en obs. uden for **Langeland**, idet der 10/7 blev set 1 ved **Brændegård Sø** (NLA).

Pirol *Oriolus oriolus*

Som det har været gældende de senere år, er der kun iagttagelser af **Pirol** på **Sydlangeland**, **Tåsinge**, **Thurø** og **Hindsholm**: 15/5 1 sy **Kalvehave** (PHV), 16/5 1 sy **Bøgebjerg Skov** (FLB, MMJ) og igen 3/6 (SG), 24/5 2 hanner i **Fredskov** på **Thurø** (AB), 25/5 1 han **Vester Gulstav Skov** (NLA), 7/6 1 **Gulstav Mose** (HÆG), 26/6 1 kald. **Møllerskov v. Hverringe** (MMJ) og 16/7 samt 20/7 1 han **Nørreskov** (JLU).

I efteråret blev der set 2 TF 14/8 ved **Dovns Klint** og 17/8 1 rastende ved **Keldsnor** (KNF).

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*

Arreskov Sø fremviste i foråret det største rasital med 18/5 12 (EEH), hvorimod den traditionelt bedste forårsrasteplass **Fyns Hoved** max. havde 3 17/5 (MMJ). Bortset fra **Østerø Sø**, der 15/5 havde 2 rastende (HEL), gælder alle andre obs. fra foråret enlige fugle. Derimod var efteråret ved det gamle med max.tal fra **Gulstav Mose** 16/8 5 og 29/8 7 (KNF).

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

Der er ikke mange meldinger om rastende fugle fra første halvår: 5 fugle i alt. De mest interessante gælder en trækforsøgende 25/4 ved **Hov** (KNF) og så en sen rastende ved **Enghaven**, **Føns** 2/5 (NLA). Det drejer sig hermed om den næstsensete obs. i Fyns Amt gennem tidene.

Efteråret bød på 5 trækkende ved **Dovns Klint**: 26/9 1 NV, 28/9 1 NV, 3/10 2 SV og 19/10 1 SV (KNF). Bortset fra 26/10 2 fugle ved **Keldsnor** (KNF) er der kun set enlige fugle rastende og langt hovedparten på **Sydlangeland** og i søområdet som vanligt.

Skovskade *Garrulus glandarius*

En flok på 10-16 muntrede sig med trækforsøg ved **Hov** i perioden 1/5 til 14/5 (KNF), og ved **Sønderhjørne** sås 6 foretage samme manøvre 2/5 (PDP). Anderledes målrettet indsats sporedes 19/5, hvor 14 satte kursen Ø på **Enebærøde** og holdt den (JHJ). Højeste trækforsøgstal i efteråret scorede **Dovns Klint** 18/9 med 6 (KNF).

Husskade *Pica pica*

7/3 sås 10 TF ved **Horseklint** (MMJ), men på **Hov** tog 2 afsted N 9/4 og 1 20/4 (KNF). **Enebærøde** havde ligeledes 4 modige Ø 7/4 (JHJ). Det er relativt sjældent, at Husskader tør tage skridtet fuldt ud, selv om de ses gøre mange forsøg på trækstedene.

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

Der var kun en enkelt iagttagelse fra første halvår: 18/2 1 **Ringe** (EEH). Fra 18/9 til 20/10 blev der jævnlige set **Nøddekriger** på **Sydlangeland**. Max. tallene blev 20/9 7 TF **Ristinge Klint** (KNF), 23/9 9 TF **Dovns Klint** (KNF). Desuden var der en del obs. fra andre steder i Fyns Amt: 22/9 1 **Sønderhjørne** (PDP), 28/9 1 S **Ny Gesinge** (PVR), 8/10 og 22/11 1 **Krengerup** (FET), 17/11 1 **Korinth** og 22/11 1 **Arreskov Sø** (begge EEH), hele november 1 **Tommerup** (GKN) og på årets sidste dag 1 **Rudkøbing** (OHG).

Allike *Corvus monedula*

Hov noterede kun 1018 N i foråret, flest 27/3 med 269 (KNF). **Horseklint** havde også færre end vanligt med en total på 1672 - bedste dage: 29/3 327 (MMJ) og 9/4 219 (JHJ). 1/3 fremviste **Tørresø** 231 Ø (JHJ) og **Enebærøde** havde 10/3 180

(NLA). Ved **Sønderhjørne** noteredes en total på 417 NØ med 16/3 154 som max.dag (PDP).

Derimod var **Sønderhjørne** som ventet topscorer i efteråret med i alt 13.863 SV og med nogle pæne dage: 14/10 2588, 15/10 1888 (mens **Knudshoved** havde 2139 indtrækkende samme dag (JHJ)), 20/10 2603 og 26/10 2405 (alle PDP). Mens **Sønderhjørne** havde en næsten 50% stigning fra sidste år på samme antal obs.dage faldt **Sydlangelands** træk af Alliker til næsten 1/3 af 96-totalen. I alt trak der 2265 med 21/10 beskedne 382 som topdag.

Råge *Corvus frugilegus*

Hov mønstrede en sparsom total på 51 N (KNF).

Til gengæld var efterårstrækket mere interessant: **Dovns Klint** havde i alt 593 S med bedste dage 7/10 91 og 27/10 98 (KNF). **Sønderhjørne** havde Fyns Amts næstbedste rågetrækkedag nogensinde 15/10 med 153 SV, hvilket skulle vise sig at være tæt på halvdelen af sæsontotalen: 308 (PDP). **Monnet** husede en flok på 1000 rastende Råger 27/10 (EDA).

Sortkrage *Corvus corone corone*

Ingen af sæsontotalerne ved trækstederne er værd at nævne for 97, hvorimod enkelte flokstørrelser af rastende fugle bør publiceres: 17/2 4 **Thurø Bund** (JSA), 27/3 5 **Keldsnor** (THH), 10/8 8 **Sortemosen** (RYT) og 12/8 11 **Gulstav Mose** (NBJ).

Gråkrage *Corvus corone cornix*

Hov havde i alt 168 N i foråret med 5/3 14 som det bedste, mens der i alt taltes 101 N på **Horseklint** med 30/3 23 (MMJ) og 9/4 21 (JHJ) som det mest imponerende. **Dovns Klint** havde 15/10 60 (KNF) som klart bedste og grunden til fordobling af totalen fra 96. **Sønderhjørne** sendte i alt 138 SV med max. 18/10 49 (PDP).

Ravn *Corvus corax*

Ravnholt levede i 97 op til sit traditionsbundne navn og husede den største flok med 1/2 9 (MMJ) og 16/2 6 (HKN). **Brændegård Sø** fremviser 31/3 5 (NLA), men ellers er det kun enkeltvis eller parvis fuglen er set på de i alt 20 lokaliteter i 97.

Stær *Sturnus vulgaris*

Der noteredes i alt 2271 N på **Nordlangeland** med 27/3 384 og 10/4 220 (KNF) som fineste dage. **Horseklint** nåede op på 1537 i alt med 30/3 379 (MMJ) og 9/4 316 (JHJ) som bedste. Begge steder var det noget under totalerne for 96. Tendensen var den samme på **Dovns Klint** i efteråret med i alt 1800 på hele sæsonen, heraf 545 20/10 (KNF). **Sønderhjørne** gav i alt 5266 i efteråret, hvilket også var kun godt halvdelen af sidste år. De bedste dage var 12/10 810, 13/10 1835, 18/10 548 og 20/10 545 (PDP).

De største ansamlinger af rastende fugle sås i **Gulstav Mose** gennem hele august med 1500 (KNF) og **Arreskov Sø** 7/10 4000 (EEH).

Skovspurv *Passer montanus*

Hele 20 trak S ved **Dovns Klint** 14/10 (KNF).

Bogfinke og Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla*

Hov skuffede vel på flere områder i 97, men ikke hvad angår B/K'ere - 122.000 trak N i foråret med 30/3 31.519 31/3 29.544, 10/4 22.107 og 17/4 24.774 som topdage (KNF). Til sammenligning var der 1/4 2146, 9/4 4930 og 19/4 2901 (alle JHJ), når det var bedst ved **Horseklint**.

I efteråret trak der 56.370 ved **Dovns Klint**. De bedste dage blev 3/10 3636, 6/10 11.930, 7/10 24.365 og 8/10 2975 (KNF). **Sønderhjørne** gav mest sit besyv med på finkesiden 8/10 med 2070 og 12/10 4255 (PDP).

Gulirisk *Serinus serinus*

KNF bedømmer, at der var 6-7 fugle mellem 26/4 og 11/5 ved **Hov**. De fleste var rastende, 11/5 trak 1 V. Desuden blev 1 han set ved **Sct. Nicolaj Kirke** i **Svendborg** fra 28/4 til 4/5 og 1 sy han registreret ved **Søndenbro** 2/5 (NRA).

Grønirisk *Carduelis chloris*

Ved **Hov** trak der i alt 86 N i foråret med flest 7/3 15 (KNF). Samme dag havde **Horseklint** 22 (MMJ), men trækket kulminerede her omkring månedskiftet marts/april: 29/3 41, 30/3 42 og 4/4 97 (MMJ). Desuden trak der 12/4 58 (FES, MMJ). I alt blev det til 386.

I efteråret viste 197 sig ved **Sønderhjørne** med 24/9 38 som bedste (PDP). **Dovns Klint** havde 492 S i sæsonen med 6/10 77, 20/10 64 og 31/10 87 (KNF). Største vinterflok sås **Mågeøerne** 5/11 110 (JEB).

Stillits *Carduelis carduelis*

I alt trak der 388 S ved **Dovns Klint** med pæne tal 13/10 74 og 15/10 40 (KNF). Ellers kan nævnes 95 rastende 17/11 **Vigelsø** (KDJ).

Grønsisken *Carduelis spinus*

En pæn sæson på **Nordlangeland** med i alt 4509 N. Den absolutte topdag blev 10/4 1495, ellers skal nævnes 18/4 839 og 19/4 412 (KNF). **Horseklints** bedste blev 19/4 992 (JHJ). Mens forårssæsonen på **Langeland** var god, svigtede den noget, da de skulle den anden vej. **Dovns Klint** gav i alt 3956 med bedste dage 6/10 528 og 7/10 444 (KNF). **Sønderhjørne** havde jævnt træk i efteråret med bedste dag 18/10 153 (PDP).

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Det blev til en total på 434, der trak N fra **Hov** i foråret, bedste dag 2/5 108 (KNF). **Horseklint** havde 5 dage over 100 med 30/3 150 (MMJ) som bedste, i alt 735. I efteråret noteredes 3206 S fra **Dovns Klint** med 6/10 496 og 7/10 420 som topdage (KNF). Højeste rasttal sås ved **Arreskov Sø** 26/8 - 22/10 600 (EEH).

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*

Bortset fra en enkelt god dag på **Horseklint** 22/4 med 130 N (SG, MMJ) var der ikke meget at bemærke i foråret.

Dovns Klint gav i alt 729 med 13/10 191 som bedste dag (KNF). 15/10 var der 260 rastende i **Keldsnor** (KNF). Desuden skal nævnes **Monnet** 14/10 220 (NBj) og **Æbelø Holm** 16/11 200 rastende (JEB).

Gråsisken *Carduelis flammea*

171 sås trækkende ved **Hov** i alt i foråret flest 10/3 og 18/4 med 25 (KNF). **Horseklint** havde 369 som total for sæsonen med alene 211 10/3 (JHJ). Bedste dag i efteråret ved **Dovns Klint** blev 28/9 28. I alt trak der 149 S (KNF).

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera*

15-19/8 rastede op til 10 i **Fyns Hoved**-området (M. Ribo), hvilket er den største flok set i **Fyns Amt**. Desuden registreredes 1 trækforsøgende ved **Dovns Klint** 24/10 (KNF).

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*

Det var kun småflokke, der gæstede trækstederne i foråret, hvorimod der begyndte at ske noget omkring Skt. Hans: **Bremerskov** 24/6 17 (MMJ), **Gulstav** 28/6 25 (EDA), **Espe** 19/7 21 (BSN). I efteråret trak der 331 ud ved **Dovns Klint** med max. 23/9 36, 26/9 56 og 29/9 40 (KNF). **Sønderhjørne** havde flest 20/9 20 (PDP). Desuden sås 18 i **Svaninge Bakker** 28/10 (NBj).

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

Hov har 14 sy 25/5 (OHG), men ellers er det som sædvanlig **Gulstav**-området, der fremviser en pæn bestand. Op til 10 er optalt 9/6 (SG). Andre obs: 25/5 1 **Søgård Pyt** (NLA), 28/5 1 **Thurø** (AB), 6/6 1 **Jøvet** (MMJ), 9/6 4 **Lunden** (SG) og 1 **Fakkemose** (HÆG), 17/6 1 **Vigelsø** (KDJ). Kun 3 uden for **Langeland** er ikke mangle!

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

I alt trak 55 ved **Dovns Klint** i efteråret med 24/10 14, 27/10 12 (KNF) og 10/11 15 (SG, THH, MMJ) som højeste dagstal.

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes*

Der er set nogle ganske pæne flokke først på året; således 3/1 20 **Hunderupskoven** (SG), 2/3 52 (ny Fynsrekord) **Sundet**, **Fåborg** (GKN) og 27/3 25 **Øster Hæsingø** (EEH).

Laplandsværling *Calcarius lapponicus*

Kun en enkelt trækobs. 22/9 1 S **Dovns Klint** (KNF). Ellers 30/9 1 rast **Østerø Sø** (THH), 8/12 1 **Vigelsø** (KDJ) og 15-23/12 1 rast **Maden**, **Helnæs** (MMJ, SG m.fl.).

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

Der er set mange Snespurve i 97, her skal kun nævnes flokke på over 25: 3/1 26 **Mågeøerne** (JEB), 7/1 50 **Fyns Hoved** (NLA, SG, MMJ), 12/1 28 **Maden**, Heinæs (MMJ), 2/2 90 **Storeholm** (OHG, FET), 23/2 30 **Bogense** (JEB), 13/3 25 **Monnet** (BMI), 5/11 38 **Mågeøerne** (JEB), 23/11 28 **Sjoen v. Dunkær** og 37 **Urehoved** (JHJ), 27/12 30 **Monnet** (PVR).

Gulspurv *Emberiza citrinella*

De største flokke blev i 97: 23/1 60 **St. Stegø** (SG), 9/2 50 **Arreskov Sø** og samme sted 40 26/10 (EEH).

Hortulan *Emberiza hortulana*

1/5 1 han rast **Jøvet** (MMJ) var eneste obs. fra Fyns Hoved-området i 97, mens **Nordlangeland** præsterede 8-9 fugle i alt: 4/5 1 V, 9/5 2 Ø og 1 rast, 10/5 2 han og 1 hun rast, 11/5 var den ene han væk, 12/5 1 NV og 14/5 1 rast (KNF). Efteråret bød kun på 2 obs., idet 1 var trækforsøgende ved **Dovns Klint** 25/8 (KNF) og 1 han sås rast ved **Ristinge Klint** 26/9 (JHJ).

Rørspurv *Emberiza schoeniclus*

Mens **Hov** havde 321 i foråret og en max.dag på 192 2/5, forløb trækket anderledes strygende ved **Horseklint**. De første 3 røg V allerede 25/2 (SG, MMJ) og 8/3 blev der sat forårsrekord for Fyns Amt med hele 547 N (MMJ). Totalen blev på 721. 19/4 rastede en flok på 150 i **Hasmark Mose** (KRM), hvilket er det næsthøjeste rasttal i Fyns Amt. Efterårstotalen fra **Sydlangeland** blev på 1461 med 28/9 95, 3/10 143, 6/10 390 og 7/10 305 som bedste dage (KNF).

Bomlærke *Miliaria calandra*

De største ansamlinger i 97 overraskede ingen: 7/1 25 **Bogensø** (SG, NLA, MMJ), 16/3 19 **Bovense** og 13/12 40 **Flyvesandet** (SG).

Appendix

Her anføres iagttagelser af arter, som er på SU-listen, men ikke tilsendt eller færdigbehandlet af SU.

Mellemflagspætte *Dendrocopos medius*

En Mellemflagspætte sås på trækforsøg ved **Dovns Klint** 14/10 (FLB). Observationen er endnu ikke forelagt SU, hvilket der hermed opfordres kraftigt til. Godkendes beskrivelsen, vil der være tale om det første danske fund siden 1984, ligesom arten vil være ny for Fyns Amt.

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

Fra foråret en observation 31/3 1 rast **Gulstav Mose** (FET, OHG) af en adult fugl i sommerdragt. En Bjergpiber rastede fra 6/11 **Tryggelev Nor** og året ud (OHG). Da Bjergpiber først blev taget af SU-listen 1/1 98 bør begge fund forelægges SU.

Iberisk Gransanger *Phylloscopus collybita ibericus*

Denne nye art blev set to steder i landet, det ene i **Svaninge Bakker**, hvor en fugl opholdt sig fra 22/6 (NBj) til 2/8. Den blev et tilløbsstykke og set af mange fra hele landet. SU har ikke færdigbehandlet sagen.

Bidragydere for 1997

HEA Henrik Andersen, Odense	MMJ Michael M. Jensen, Ullerslev
JSA Jacob S. Andersen, Odense	NBJ Niels B. Jensen, V. Skerninge
BAN Bjarne Andersen, Odense	GKN Gunnar Knudsen, Fåborg
PB Per Bak, Ringe	HKN Henrik Knudsen, Ringe
AB Arne Bruun, Thurø	NLA Niels Larsen, Odense
FLB Flemming Byskov, Ringe	JLU Jørgen Lundby, Thurø
JEB Jens Bækkelund, Bogense	KRM Kresten Madsen, Otterup
SØB Søren Bøgelund, Gulstav	BMI Bo Mikkelsen, Svendborg
EDA Erik Danielsen, Ollerup	BSN Bent Staugaard Nielsen, Espe
KDJ Kurt D. Johansen, Odense	MSN Martin S. Nielsen, Odense
EEE E. E. Ecklon, Svendborg	TON Torben Nielsen, Hadsund
EEH Erik Ehmsen, Fåborg	PDP Per D. Poulsen, Fåborg
FET fam. Eriksen, Tommerup	KP Kent Poulsen, Odense
FES Feltbiol. Stat. Fyns Hoved	PVR Poul V. Rasmussen, Tåsinge
KNF Keldsnor Fuglestation	NRA Nis Rattenborg, Rudkøbing
SG Søren Gjaldbæk, Odense	RYT Hans Rytter, Kværndrup
OHG Ole H. Goldschmidt, Humble	SEE Martin Seeberg, Odense
JEG Jens Gregersen, Vorsø	BKS Bo K. Stephensen, Kerteminde
KGR Kaj Grønbæk, Odense	BIS Birte Sørensen, Odense
LAH Lars Hansen, Nyborg	TTO Troels Torstein, Sønderborg
THH Tim H. Hansen, Odense	OTØ Ole Tønder, Odense
HEL Thomas Helleesen, Odense	AKV Allan K. Villesen, Lemvig
PHV Peter Hvenegaard, Vissenbjerg	STW Steen Winkel, Svendborg
HLJ Henrik L. Jølling, V. Hæsinge	HÆG Hans Ægidius, København
JHJ Jan H. Jensen, Odense	